

Szerkesztőség:
Rad, Acsev-palota.

Híradóhivatal

Műv. Regele Ferdinánd 4/22
(József főherceg-ut.)
(Aradi Nyomda Vállalat)

Sürgönycim: Közlöny, Arad

Telefonszám:

Szerkesztőség és kiadóhivatal
151.**ARADI KÖZLÖNY****POLITIKAI ÉS KÖZGAZDASÁGI NAPILAP.**

* Főszerkesztő: STAUBER JÓZSEF. *

ELOFIZETES

HELYBEN ÉS VIDÉKEN

Egész évre 840 Le

Fél évre 420 Le

Negyed évre 210 Le

Havonta 70 Le

Küldetések díjazásán ez a

Mojlok naponta raggoi

Egyes szám ára 4 lej, vasárnap
5 lej. Bucurestiben 50 banlev
több.**Nem a törvény**

az, amely ennek az országnak a nagy betegségét, a kivándorlást meg tudja gyógyítani. A parlament elé kerülő új kivándorlási törvény és a kibocsátott előzetes rendeletek legfeljebb csak az emberek kivándorlási lázát csökkentik, de még mindig nem oldják meg ezt a nagy problémát. Az okot kell elsősorban keresni, azt az okot, amely Románia és főleg Erdély lakosságát Hamburg, Trieszt, Cherbourg és Havre felé kergeti. Keresni kell a nagy „miért”-et. Humanista politikusoknak erős lencséjü mikroszkópon át kellene nézniük ezt a jó fekete erdélyi humuszt, hogy megkeressék és megtalálják a kivándorlás kórokozó bacillusát, hogy megtud hassák végre, miért is kell ezer és ezer embernek évente elszakadni a régi rőtől és rohami eszeveszetten Amerikába, bizonytalanságba, kizsákmányolásba, fehér rabszolgaságba.

A kivándorlás nem tömeghisztéria, nem egy kornak a rettenetes járványa, megvan annak a maga súlyos gazdasági jelentősége. A nomád népek gazdasági rendje is az volt, hogy megjelentek egy-egy még ki nem használt területen és mindaddig, amíg a terület megélhetést adott nekik és állataiknak, addig ott is maradtak. És csak akkor vándoroltak tovább új hazát keresni, amikor a régi területet már teljesen kihasználták. De a mi területünkre csak igazán nem lehet mondani, hogy itt minden fűszalat lelegelték már, hogy itt nem virulhat már egészséges élet? Hiszen a külföld Európa termőkertjének Kánaánjának nevez minket. És mégis miért menekülnek évente ezrek és ezrek az embertnyelő, velőt kifacsaró Amerikába?

Egészen az utóbbi évekig Amerika, az óriási misztikus tengerentúli föld volt az a terület, ahova a nagy gazdasági válság hajtotta az embermilliókat. Ennek a területnek a nagy bősége, befogadóképessége és kiaknázatlansága lehetővé tette mindenkinek az elhelyezkedést és hiábavalók voltak a kivándorlás elleni rendszabályok, nem lehetett feltartóztatni a kikötők felé hőmpolygó hosszú emberkigyót. Azonban az elérhetetlen USA ma már nem a szízi terület, Ellis Islandban leeresztették a sorompót az európai előtt és a hajóóriások most Argentina, Brazília felé füstölögnek, ezek a területek nyelik el a sápadtarcu, keserütorku, szomoruzemű tömegeket. Ezekre az új területekre kell a dolgos európai

kar és ezekben az országokban kell elpusztulni reményvesztetten, szárnyaszegetten a szegény európaiaknak. Nem szigorú kivándorlási törvény kell, hanem egész

séges gazdaságpolitikai törvény. Ha a lelki jobbagyokat megfosztják a szabad költözködési jogtól, azzal még nem segítettek nagy bajukon.

Kenyérhiány fenyegeti Bucurestit.**A közigazgatási reformot megszavazza a szenátus. — A jassyi egyetemi tanárok visszavonják lemondásukat.**

(Bucuresti, március 21.) A szenátus éjjeli ülésén folytatták a közigazgatási reformról szóló javaslat vitáját és csekély stílári változással több szakaszt elfogadtak. — Megszavazták azt a törvényjavaslatot is, amely az agrártörvény végrehajtása ellen beadott felebbezéseket az agrárbizottság illetékessége alá utalja.

A jassyi egyetemi tanárok lemondása nem okozott olyan nagy válságot, amint azt hitték. Különbösen a megindult akcióban maga a tanári kar sem egységes, ami kitűnik abból is, hogy Leatiz és Sion professzorok visszavonták lemondásukat és így a hivatalos lapban csak Cuza és Matei Cantacuzino megüresedett katedrájára fognak pályázatot hirdetni.

A kormányt és a vezető politikai köröket most sokkal jobban izgatja a kenyérhiány, amely már kezd veszedelmes méreteket ölteni. Bucuresti jelentés szerint a fővárosi kenyérhiány tegnap érezhetően fokozódott, különösen a külvárosok lakosai maradtak kenyér nélkül. A belügyminisztériumban tegnap a kenyérhiány ügyében értekezlet volt, amelyen Crasnaru belügyi államtitkár súlyos szemrehányással illette a főváros vezetését, mert a rendelkezésre álló rendszabályokat nem hajtotta végre. Crasnaru egyben közölte a belügyminiszterrel, hogy lemond, ha a főváros vezetését a kenyérhiánnyal kapcsolatos mulasztásokért nem vonják felelősségre.

Döntés készül**a német-román konfliktusban.**

Bucurestiből jelentik: Párisból érkezett jelentés szerint a jóvátételi bizottság március 27-én fog dönteni a román-német konfliktus ügyében.

Herriot legyőzte Franciaország biborosait.**Bizalmi szavazatot kapott a francia miniszterelnök. — A francia kamara többsége ragaszkodik az állam és egyház szétválasztásához.**

(Páris, március 21.) A Havas Távirati Iroda jelenti, hogy a kamara a biborosok levelének ügyében kezdett vitát ma befejezte. A kamara 325 szóval 254 szavazat ellenében kijelentette, a kamara eltökélte, hogy fenntartja az állam és az egyház szétválasztásának rendjét, megőrjíja az erőszakhoz folyamodást és bizalmát nyilvánítja a kormánnyal szemben s egyben felhívja, hogy folytassa a laikus törvények lojális alkalmazását. Herriot miniszterelnök a biborosok írásos nyilatkozatára hosszabb beszédben válaszolt a kamara mai ülésén. Beszéde végén a jobboldal felé fordulva a következőket mondotta:

— Sohasem fogjuk a tudományt, a szabadságot, a laicizmust vagy a köztársasági szabadságok bármelyikét az önk fog-

lyául átengedni. Hiába provokálnak engem önök, az alköztársaságiak, a laikus törvényekhez megsemm fognak nyulni.

Herriot beszédét a baloldal viharos tetszéssel fogadta.

— Fizetésemelés helyett redukció. A temesvári városi gazdasági bizottság tegnap ülést tartott, amelyen azzal foglalkoztak, hogy a tisztviselői fizetésemelésekkel kapcsolatosan a miniszter megvonta tőlük a városi üzemek jövedelmeiből eddig élvezett jutalékokat. Elhatározták, hogy küldöttséget menesztenek a kormányhoz, amely feltárja a miniszterelnök előtt, hogy ezzel az intézkedéssel a temesvári tisztviselők fizetését nemcsak hogy nem emelte, hanem redukálta. A küldöttséget a prefektus és a polgármester vezetik.

Kihallgatták**Matteotti gyilkosát.**

Rómából táviratozzák: A szenátus vizsgálóbizottsága ma három óra hosszat foglalkozott Dimini, Matteotti állítólagos gyilkosának ügyével, akit ki is hallgattak.

Harc a nyugdíjért.**Aradi nyugdíjasok mozgalma az elmaradt nyugdíjpénz kifizetéséért.**

(Saját tudósítónktól.) Az aradi vasuti nyugdíjasok már több ízben akciót indítottak az iránt, hogy még az 1923. évből visszamaradt hónapos nyugdíjhátralékukat megkaphassák. Ez az akció most újból feleledt. A nyugdíjért való harc eszpendőkre nyúl vissza. Ismeretes, hogy az imperium átvétele óta 1923. év első feléig a CFR. rendszeresen fizette az aradi nyugdíjasokat — a MÁV. terhére. Erről 1923-ban értesítették is hivatalosan a magyar vasutigazgatóságot és kérték a folyósított nyugdíjak visszaadását. A MÁV. azonban a békeszerződésre hivatkozva, kijelentette, hogy a nyugdíjakat a román államvasútnak kell kifizetni és ezen az alapon megtagadta az eddig folyósított nyugdíjak visszafizetését. A MÁV. CFR. 1923. második felében beosztotta a nyugdíjak fizetését, mert nem állott megfelelő alap rendelkezésére. Már 1924. és 1925-ben a nyugdíjakat bevették a budgetbe és ezentul megint rendszeresen folyósították az összegeket. Azonban az elmaradt hat hónapot, mindeközéig nem fizették ki. A nyugdíjasok erre kérvényeket fordultak a közlekedésügyi minisztériumhoz a hátralék kifizetése dolgában, azonban a kérvényük körülbelül egy év óta nyugszik a minisztériumban anélkül, hogy választ kaptak volna. A hiábavaló várakozás hosszú ideje alatt aztán a nyugdíjasok elhatározták, hogy újból megsürgetik a nagyon nehezen várt nyugdíj kifizetését. Ugy határoztak, hogy küldöttségben keressék fel Pop Olyávián vasutigazgatót s őt kérik, hogy miután minden remény megvan arra, hogy a minisztérium előbb-utóbb teljesíti a kérést, folyósítja már most a nyugdíjhátralékot addig is amíg megérkezik a miniszteri jóváhagyás. Ha az igazgatónak a kérés teljesítése nem állna módjában, akkor a küldöttség arra kéri fel őt, sürgesse a minisztériumban az akta elintézését, hogy a rossz anyagi viszonyok között élő vasutasok végre megkaphassák a várva várt nyugdíjhátralékot.

Sorsolási láz Aradon.

Automobil 25 leért, emeletes villa 200 leért.

(Sajtó tudósítónktól.) Az utóbbi időben valóságos járvány terjedt el az erdélyi városokban: a sorsolási láz. Mindenki kisorsol valamit és mindenki sorsjegyet vesz. A városokban nap-nap után újabb ügynökök jelennek meg, akik a legkülönbözőbb tárgyak sorsolására adnak el jegyeket. Házakat, autót, bútorokat, ékszereket és egyéb tárgyakat sorsolnak ki, a mely — a gyűlölt — nem is olyan rossz üzlet. Ma Aradon egyszerre két tárgyra hirdettek sorsjegyeladást. Az autógyűléssel egy csinos, csukott autó áll nagyobb táblával ellátva. A táblán tudásra adják a közönségnek, hogy az autót kisorsolják és a sorsjegyek darabonként 25 lejbe kerülnek. Az autó körül a mai kéleklőtt és délután folyamán állandóan nagyobb érdeklődő tömeg áll és nagyszámban vásároltak is sorsjegyeket. Ezzel egyidőben nagy, kékszíni plakátok hirdetik, hogy egy kolozsvári vállalat sorsjegyeket bocsát közre darabonként 200 lejes árral. A nyelvény tárgy ez esetben egy kolozsvári egyemeletes villa. És így tovább Minden erdélyi és bánati városban sorsolnak és sok házban bizakodva őriznek egy-egy darab színes papírost, abban a reményben, hátla felülük mosolyog a szerencse.

— Dugulás, aranyeres bántalmak és derekájás ellen a természetadta FERENC JÓZSEF keserűviz biztos segítséget nyújt.

ITALIA KÉK EGE ALATT. KIKÜLDÖTT MUNKATÁRSUNK OLASZORSZÁGBAN

Paolo Veronese városában. Nagy ősök nagy utódai. A mai Olaszország szellemi arisztokráciája.
(Verona, március havában.)
Az a nemzet, mely egy Colosseumot és a Szt. Péter bazilikát ajándékozta az emberiségnek, az a nép, mely Ariostot, Boccacciót, Petrarcat, Tassót és Dantet termelte ki magából, az a föld, mely Donatellót, Michaelo Angelot, Palestrinat és Puccinit szülte, az a talaj, melyből Giotto, Leonardo da Vinci, Raffaello, Paolo Caliari, Correggio, Galilei, Volta és Toricelli fakadt, az a föld, mely egy Cristoforo Colombot és Marco Polot, egy Muratorit és Vicot és egy Macchiavellit mondhat a sajátjának, az emberi kultúra oly klapadhatatlan kincsével rendelkezik, melyekből úgy a tudományok, mint a művészetek újabb és a multhoz méltó, üdítő és megtermékenyítő csodaforrással fakadnak.

A nagy D'Annunzio, kinek legújabb művei a „Notturmo” és a „Venturiere senza ventura” (A szerencsétlen szerencselovag) még mindig kiemelkedő alakja a mai Olaszország iró társadalmának, melyből csak nemrégiben ragadt ki a halál a rendkívül tehetséges Vergat. Guido da Verona regényével különösen a háborúutáni időkből lett híressé. A nápolyi Matilde Serao s a szadíniai Grazia Deledda nagy népszerűségnek örvend, akárcsak a nálunk is ismert Ada Negri és Annie Vivanti. Legjobb regényírói a mai Itáliának Virgilio Bocchi, Pirandello és Bracco. Ez utóbbi kettőt nálunk inkább színházi sikerük révén ismeri a közönség.

Dario Nicodemit és Sem Benellit is színdarabjaik tették ismertté. Az utóbbi most fejezett be két új színpadi művet, egy vígjátékot és egy drámát. Kivülük Lopez, Zambaldi, Testoni és Nino Berrini a legjobb színpadi írók. Testoni többnyire bolognai, Berrini piemonti táj-

szólásban írja műveit.
Nem ártana, ha színigazgatóink az olasz színpadi termés javát is megismertetnék a mi közönségünkkel, ezáltal is szolgálva a népek közötti közeledést.
Nagynevű költők, akik szintén a tájszólást kultiválják: a veronai Berto Barbarini és az idős, kiváló nápolyi Salvatore di Giacomo.

A lírikusok legjobbjai Carducci és Pascoli, Croce, Gentile, Reust kiváló filozofusok, Borgese, Tilgher, Prezzolini, Cecchi és Papini kritikai tolla elsőrangú. Papini különben az utóbbi évek egyik legnagyobb könyvsikerét érte el „Storia di Cristo”, (Krisztus Élete) című munkájával.

Ugo Ietti egyéb írásai mellett műbirálataival is szerzett jó nevet, szintúgy Corrado Ricci, Pompeo Molmenti, Toesca és Beltrami. Az irodalomtörténet egén Scherillo, Cesario, Pillizzari, Cian és Farinelli nevei tündökölnék. Mindannyi nagytekintélyű egyetemi tanár, akiknek szava nagy súlytal bír.

Az antik történelem egyik legjobb ismerője Ettore Pais, a modern koró Volpe, Salvenini, Luzio és Rosi.

A klasszikus filológia kiválóságai: Comparetti, Vitelli és Zambaldi, aki mint színműíró is a legjobbak közé tartozik. Ettore Romagnoli különösen klasszikus drámák rekonstrukciójával és fordításával szerzett kiváló nevet.

A régi Róma archaelógiájának egyik legkiválóbb művelője Giacomo Boni, a keresztény koré: Marucchi, D'Ovidio és Rajna a római filológia mesterei, míg a modern, idegen filológia kiválóságai az univerzális Farinelli, Manacorda és De Lollis.

Az olasz feltalálók között az első helyen áll Marconi, elismert nemzetgaz-

dászok Loria és Einaudi és az európai nevű Vilfredo Pareto, aki az elmúlt évben elhunyt.

Novelli és Duse örökét Zacceni, Guasti, De Sanctis, a két Gramatica: Emma és Irma és a nagynevű Melato Mária őrzi.

Rég elismert festője Olaszországnak a nápolyi Mancini. Sajátos technikájának, iskolájának rengeteg tanítványa, követője és utánzója akadt. Ismerőbb piktorok Ettore Tito, Grosso, Beppe és Erama Ciardi.

A szobrászok legjobbjai: Leonardo Bistolfi, Zanelli, Fontana, Trentacoste és Wildt.

Míg a modern építészet Marcello Piacentini, Cesare Bassani, Manfredi, Brazini, Basile, Calderini és Beltrami személyében nagyszerű képviselőkre talál a zene koronázatlan királya Mascagni, de Zandonai és Giordano is elismert zenei tenetségek. A nálunk is híres Lorenzo Perosi, kinek több művét Járossy Dezső nagy művészettel tolmácsolta orgonahangversenyek alkalmával, az egyházi zene egyik legkiválóbb művelője. Legújabb szerzeménye Puccini emlékének szól. Rómában a király jelenlétében rendkívül mély hatással mutatott be a halhatatlan zeneköltő emlékmű a pályán, melyen én is részt vehettem.

Toscanini, a kiváló karnagy neve nálunk sem ismeretlen, viszont Renato Simoni, a kiváló dramaturg, a Corriere della Sera nagyszerű kritikusanak tündöklő írásai, éles látása és kritikai érzéke megérdemli, hogy nevét nálunk is megtanulják.

Egy szűk körűtök közé szorított újságcikk terjedelme nem nyújthat alkalmas bővebb ismertetésekre. Csöm e cikk megírásával csak az volt, hogy utmutatást nyújtsak azoknak, akik minden tudást és minden művészetet mint az egyetemes kultúra templomának ragyogó részét megértéssel és áhítattal vizsgálják fel lelkükbe.

Buzsá Jenő.

TARCA

Premierek Pesten.

Két színházi bemutató a magyar fővárosban.

Csillagok. — Színmű három felvonásban, írta: Zilahy Lajos, bemutatva pénteken este a budapesti Vígyszínház. Zilahy Lajos, aki a „Sütő a nap” című darabjával egyszerre lett híres író, új színművében azt mondja, hogy a szerelem több mint a tudomány és érike-sebb, mint a becsület. Ezt kell bizonyítani a „Csillagok” meséjének.

Anna, Szilveszternek, a zseniális csillagásznak felesége nyolcórvi házasság után rájön, hogy férje őt nem szereti, sohasem is szeretete. Akkor jön erre rá, mikor egy György nevű fiatalemberbe halálosan beleszeret. Ez az új szerelem ajándékozta meg Annát a szerelem édes boldogságainak és haszontalan játékainak örömeivel, a vallomásokkal, a hízlegésekkel s a szerelmeskedés egyéb csacsiságaival. Szilveszterre elemi hatással van felesége távozása. Össze-zuzza mint lértit, de isteni szikrát pattant zsenijéből s befejezi nagy művét, megszerkeszti azt a gépet, amellyel kárepiülhet a föld levegő-burkából s felszállhat vele a csillagokig. Mikor megtudja, hogy Anna végleg elhatározta, hogy el-

válk tőle és György felesége lesz. Szilveszter elkésredésében elhatározza, hogy személyesen próbálja ki a gépet s felül rá, hogy elrepüljön a csillagok országába. A második felvonásban már meg is érkezett az istenkísértő utról. Óriási lelkesedés fogadja, mert utjának teljes sikere volt, százötven ezer méter magasságba szállott s ezzel ő lett a legnagyobb ember a világon. Dicsősége, sikere elszedíti Annát is, akinek közben megvallja Szilveszter, hogy mindig szerette, de másfajta szerelemmel, mint amit az aszonyok szeretnek. Néma, komor szerelemmel, ami „ugy hallgatott benn a szívében, mint érc a szikla belsejében.” Anna erre ott marad Szilveszternél. Közben azonban az történik, hogy Felicián, a tudós bátyja, aki maga is csillagász volt, de csakodott a tudományban s kolduló barátának ment, leleplezi az öccsét.

Felicián kiszámítja, hogy Szilveszter csak tizennyolcozer méter magasságig repülhetett. Szilveszter bevallja fivérének, hogy csalt, becsapta a világot, hogy ennek a hazugságnak a dicsőségében visszaszerezze Annát. Ez sikerült is, mert megtudta, hogy Anna csak őt szereti és Anna is megtudta, hogy Szilveszter mennyire imádja őt. Szilveszter most már nem törődik a tudománnyal, fűtvül a dicsőségre, tudományos munkát ír, amelyben bebizonyítja, hogy csalt s leleplezi magát. Ettől teljesen

megkönnyül, vidám, fiatal lesz és elhagyva a botrányt, multjának minden eredményét, elmegy a feleségével egy kis tengerparti házba szüretelni a szerelmi boldogságot.

Zilahy Lajos a racionalizmus ellen írta ezt a darabot. A tudomány ellen, a tudósok ellen, mert szerinte vakmerő pöffeszkedés, hogy a tudomány fel akarja tártni a világ összes titkait. Mikor az ember erre törekszik, rossz uton jár, mert nekünk — hangzik Zilahy tanítása — csak két uton szabad haladnunk: Isten útján és a szerelem ösvényén. Nincs más a világon, mint Isten és Ámor. Zilahy szenvedélyes, mondhatni. Nrai elfogultsággal küzd tételéért, de számításába néhány olyan logikai és erkölcsi hiba csuszott, amelyeket asztronómiai műszerek s csillagászati számtan nélkül is könnyű konstatálni. Így aztán nehéz hinni az alakjaiban, nehéz hinni magában az történelemben s nehéz hinni az igazságban, amelyért az egész mű készült. Ugy érezzük, hogy a bizonyítás nem sikerült, de egy rendkívül tehetséges író művét hallgattuk, aki színpadra való, érdekes történetet tud szerkeszteni, aki remek, dekoratív prózát ír, akinek szavát hallgatni igazi élvezet.

Az előadás a színház első művészeit egyesíti: Varsányit, Kürtit, Szerémyt, Lukácsot, Rajnait, Hegedűst, Dénest, Gál Franciskát

s a kis szerepekben is csupa kiváló művészt. (k. s.)

A juss. Bibó Lajos parasztdrámája. Bemutatta a budapesti Nemzeti Színház. Kis tanyai parasztházban játszódik ez a dráma, amely alighanem szűkszávu műstruktúrákat ad a rendezőnek. Fehérre meszelt falak, babos kemence, padka, magasra dagadó párnákkal föltornyozott ágy. Kossuth Lajos képe a falon. A ká-kánylő ajtóban csak napraforgós lekerítés széle látszik időnként, de a csukott ajtón át is meglátja az szem a sárgakalászos buzatáblákat, a legelőt, a rónát, a földet, a melynek birásáért generációk ádáz küzdelme folyik idebenn. A fiatal magyar író, akinek első színpadi műve A juss, a föld örök drámáját sürítette össze három felvonásos darabjába, amelyet péntek este mutatott be a Nemzeti Színház.

Anélkül, hogy a legcsekélyebb lelki rokonságot lehetne fölfedezni, eszébe jut az embernek az osztály Schönherr Károly, aki másfél évtizeddel ezelőtt nagy sikert aratott komédiájában írta meg a föld drámáját. Nála is generációk küzdelme folyik a birtokért és demónikusan erőssé, az anyaföld öserejének szimbólumává nő az öreg paraszt, aki tudél mindenkit, leigáz mindenkit maga körül, akinek halálát hiába várják. De Schönherr drámája egy helyben marad: az öreg nem hal meg és

STINHAZU MŰVÉSZET

* Az aradi színház heti műsora Vasárnap: Délután fél 3-kor Postás Katica, operette. Bemutató. Rendes helyárrakkal. Fél 6-kor Postás Katica rendes helyárrakkal, este román előadás Hétfőn: Postás Katica, operette. Kedden: Postás Katica, operette. Szerdán: Délután fél 3-kor Nótás kapitány, operette. Zilahy Irén és Misoga László bucsuja. Fél 6-kor Kis muszkák, vigiáték. Fekete Mihály és a drámai társulat bucsuja. Fél 9-kor Postás Katica, operette. Lengyel Irén és Szücs Laci bucsuja. Utolsó előadás.

* Nottara Constantin aradi jubileuma. Nottara Constantin bucu- resti színművész, a román színjátás nesztora ma este ünnepelte az aradi színházban / színészkedésének fél százados jubileumát. Barbu Delavrancea „Naplemente” című négy felvonásos történelmi drámájában jubilált és mutatkozott be Arad közönségének a román színészetnek ez a kiváló és markáns egyénisége. A nézőteret zsufolásig megtöltő közönség meleg ünnepelésben részesítette. Nottarát, akit a harmadik felvonás után a nyílt színen köszöntöttek fel. Popa Constantin városi tanácsos tartalmas beszédben tolmácsolta a város közönségének üdvözlését, dr. Nichi Lázár, a Kulturpalota igazgatója az Astra román kultúregyesület, a Kölcsey Egyesület és a Filharmonia üdvözlését hozta, Fekete Mihály színigazgató pedig a magyar színtársulat nevében mondott üdvözlő beszédet és ezüst koszorút nyújtott át a jubilánsnak, a kinek ezután kezet csókolt, majd Nottara átölelte Fekete Mihályt és megcsókolta. Kedves jelenet volt, amikor az üdvözlések sorába beleszólt az erkélyről a diákság képviselője is, aki néhány meleg szóval üdvözölte az ősz mestert. Nottara az üdvözlésekre hosszabb beszédben válaszolt és hangoztatta a román és magyar kulturák egybe- kapcsolódásának szükségességét. (—gh.)

* Budapesti színházak műsora. Budapestről jelentik: A budapesti Vígsházban a jövő hét műsóját a pénteken nagy sikerrel bemutatott Zilahy-darab: a „Csilagok” dominálja, a pompás színmű a jövő hét több estéjén kerül színre. A jövő héten különben a bécsi Burgszínház újból két napon vendégszerepel: hétfőn, március 23-án bemutatja Marco Brociner „Vor dem Sündentall” című háromfelvonásos vigiátékát, a másodikként este pénteken lesz ez alkalommal Bernard Shaw egy Budapestben még nem játszott darabját a „Liebhaber” adja elő a Burgtheater. — A Renaissance színház jövő heti műsóját legnagyobb részében a szezon legnagyobb művészi élménye, a szenzációs nagy sikert aratott színmű az „Őszi szerelem” foglalja el. A főszerepeket Somlay Artur, Simonyi Mária, Ilosvay Rózsi, Harsányi Rezső, Makláry Zoltán, Baló Elemér játsszák. — A Fővárosi Operettszínházban egész héten át még mindig a nagyszerű „Halló Amerika” megy. — A császárnő apródja” bemutatója. Jövő kedden, március 24-én mutatja be a Király-színház Buttykay Ákos, Faragó Jenő, Harmath Imre társaságában irt új nagy operettjét.

Aranypénzt követelnek a magyarországi bankok

Budapestről táviratozzák: A Takarékpénztárak és Bankok Egyesülete ma Weisz Fülöp elnöklésével ülést tartott és kimondotta, hogy szükségesnek tartja az aranyértéken alapuló új pénzrendszer mielőbbi bevezetését. Javasolják ezért, hogy az ujonnan behozandó pénzegységet olyan módon állapítsák meg, hogy annak egy egysége 10.000 koronával legyen egyenlő. A részvények névértéke pedig a pénzegység tiszteresétől ötvenszereséig terjedjenek. Az új pénzegységen alapuló mérlegkészítés kötelező kezdő időpontja 1926. január elseje volna, de megengedhető volna az is, hogy ennek az évnek a január első napját vegyék kiindulópontnak.

Tárgyalják

a bucu- resti utlevél-panama-pö-rt.

Az utlevélcsalás a törvényszék előtt. A bíróság Franasovici volt államtitkár mentelmi jogának felfüggesztését kéri

(Bucuresti, március 21.) Az illovi törvényszék tegnap kezdte meg az utlevél panama tárgyalását. A magánvád képviselője a tárgyalás megnyitása után követelte, hogy Franasovici volt belügyi államtitkárt is vonják be a perbe. Vaitoianu tábornok védője és a királyi ügyész elleneztek a kívánság teljesítését. Éles vita után a bíróság elfogadta a magánvád indítványát és elhatározta,

hogy Franasovici mentelmi jogának felfüggesztése iránt kérelmet intéz az igazságügyi miniszterhez. Ezután a törvényszék megkezdte Filipopovics főváltott kihallgatását, aki megismételte a vizsgálóbíró előtt tett vallomását. Kihallgatását, amely egész napon át tartott, a legközelebbi tárgyalási napon folytatják, amelynek határnapjait a bíróság március 28-át állapította meg.

„A császárnő apródja”-t. Kosáry Emmy, Király Ernő, Honthy Hanna, Rátkai Márton, Latabár Árpád és Szirmai játsszák a darab főszerepeit. A bemutatóig, amely az idei évad egyik legnagyobb eseményének ígérkezik, esteként „Marica grófnő” előadásait ismétlik Lábass Juci és Galetta Ferencel a főszerepekben, ugyan- csak a „Marica grófnő”-t adják a vasárnap és szerdai ünnepi délután is. — A Magyar színház újdonsága a „Magnetic”. Pásztor Árpád izgalmas drámája pénteken, 27-én kerül bemutatásra a Magyar színházban Bajor Gyula, Csontos Gyula, Törzs Jenő fellépésével. Az újdonságot szombaton is vasárnap megismétlik. A bemutatóig a műsört az idei évad legnagyobb vigiátéksikere, a „Csibi” előadásai töltik be. Most és jövő vasárnap délután „A vörös ember”, szerdán, ünnep délután Fazekas Imre nagyszerű drámáját, az „Altona”-t adják első ízben délutáni előadásul. — A Belvárosi színházban a jövő héten a színház legjobb nagyszerű darabja, „En már ilyen vagyok” hétfőn, kedden, szerdán, pénteken és jövő vasárnap este szerepel a játékrénden. Csütörtökön Lakatos László nagyszerű komédiája „Fej, vagy trás”, szombaton Fodor László mulatságos vigiátéka, „A nagyságos asszonyt már láttam valahol” kerül színre. Most és jövő vasárnap délután Szenes Béla „Ólász asszony”-át, szerdán délután Gaudera „Ki babája vagyok én” kiti- nő vigiátékát adják mérsékelt helyárrakkal. — „A feleségem babája”. A Blaha Lujza-színházban pénteken este mutatja be Robert Stolz külföldi színpadokon már nagy sikerrel előadott „Der Hampelmann” című operettjét, amely Faragó Jenő fordításában „A feleségem babája” címen a színház legjobb művészeit foglal-koztatja. Vaaly Ilona, Somogyi Nusi, Rozsnyai Ilona, Nádor Jenő, Boross Géza, Vendrey Ferenc játsszák a kiti- nő szerepeket. Az előadást a jövő hét minden estéjén megismétlik. A délutáni előadásokon a „Szulamit”-ot adják.

* A bucsuzó színtársulat. Szerdán három előadás keretében bucsuzik Aradtól a magyar színtársulat. Fél 3-kor a Nótás kapitány megy Zilahy Irén és Misoga László, fél 6-kor a Kis muszkák Fekete Mihály, Fekete Irén és a drámai személyzet és fél 9-kor Postás Katica Lengyel Irén és Szücs Laci bucsuját.

* Vizsgahangverseny. A Békefi-Szalay tanítványok április 5-én, vasárnap délután fél 5 órai kezdettel a Fehér Keresztben tartják szokásos hangversenyüket. Műsor után tánc. Jegyek 50, 40, 30 és 10 lejes árban (adóval együtt) előre válthatók Oláh nála.

* Ma megy utoljára a „Klábriáspárti” az aradi Thália-kabare- ban. Ma, vasárnap este utoljára megy az óriási sikerű „Klábriáspárti”, amelyben Gyöző Alfréd, Inke Rezső, Nádasz Ernő és Ladiszlay versenyeznek, hogy ki tud jobban hatni a közönség nevetőizmaira. Jegyelővétél d. e. 11-1-ig.

* Postás Katica. Négy nap választ el bennünket a szezonzárástól. Az utolsó előadások egy nagyszerű premier, Harmath Imre és Zerkovitz Béla operettjének, a Postás Katica bemutatásával töltődnek ki. A Postás Katica bemutatója, az esti román előadás miatt, vasárnap délután fél 3 órakor lesz és fél 6 órakor is ezt a kedves mesészövegű és fiúbermászó zenéjű darabot játssza a színház. Hétfőn, kedden és szerdán este is a Zerkovitz-újdonság megy. Az operettet maga Fekete Mihály színigazgató rendezi és szereplői az énekes személyzet legjobbjai: Lengyel Irén, Fekete Irén, Békefi, Erdélyiné, Szücs Laci, Misoga, Kassay, Szabadkay, Darvas Ernő és Szabó Gyula. A premierelőzők hétfőn este kapják a Postás Katicát.

SPORT

O AMTE—ATE bajnoki főtballmérkőzés vasárnap, március 22-én délután négy órakor az óvártéri sporttelepen. — Előzőleg AMTE II. és ATE II. szövetségi díj- mérkőzés.

„Istenem, megmérgezték!”

Családi tragédia, amely megdöbbentően kezdődött, s enyhe mosollyal ért véget.

(Arad, március 21.) Ebben a családi „drámában” a főszerepet a mérég és az ijedség játssza. mellékszerepeket a feleség, férj és az orvos. Kezdődik a jelenés ma reggel a Batthyány-ucca egyik házának elsőemeleti hálószobájában.

Fiatal feleség felébred, bájdus mosoly, szőke fejecske hanykolódik patyolat párnákon, elhangzik az obligát „hogya aludtál édesem?” Majd pár pillanatnyi csend.

Fiatal férj szintén felébred, kevésbé bájdus mosoly, barna fej, hanykolódik patyolat párnákon, ugyancsak elhangzik az obligát „hogya aludtál édesem?” Ugyancsak pár pillanatnyi csend.

Fiatal feleség egyszerre kezeire néz, éles sikoly. Kezei a körmei kék. Szemdörzsölés, újabb nézés, még mindig kék. Fiatalfi asszony valamikor medika volt, észre jut, hogy a mérgezés első jelei a kék köröm, Rossz- lét, felajulás.

— „Ah Istenem, meg vagyok mérgezve — hangzik egy szőke fej alatti piros szájból a döbbenet, majd utána enyhe ájulás.

Fiatal férj szintén megállapítja a köröm kékségét, utána döbbenet, rémület, rettentő kétségbe- esés stb. Fiatalfi szintén tudja, hogy a mérgezés csapathatlan tünete a kék köröm. Szaladgálás, kiabálás, „hol az orvos”, „hamar egy orvost!” Cseléd el, orvos végszóra be.

— „Mi mi baj van asszonyom — így az orvos, miközben megállapítja ő is a köröm kékségét. — Csak gyomormosás segít. A gyomormosás megtörténik, de a várt jobbulás elmarad. A köröm még mindig kék. Sőt. A lány ultramarin átváltozik haragos tenger- kékké.

— Csak konzilium segít — így az orvos és cseléd el, újabb két orvos be. Folyik a tanácskozás és a levegőben latin terminus technikusok röpködtek.

— Asszonyom, szabadna látanom isteni körmeit még istenibb lábain — szól az egyik tapasztaltabb orvos.

Nagy szégyenkezve előbújik a paplan alól egy rózsás láb és csodák csodájára ezen a köröm rózsaszínű. Az orvosok összenéznek. Ez teljesen ellenkezik az orvosi tudománnyal. Ha a kéz körme kék, úgy a láb körme is kék, vagy pedig a mérgezés nem szabványos. Végre tapasztalt orvos elővesz egy bicskát és kezdi a körömön vakarni a kékét. A kék szépen lejön. Tapasztalt orvos mosolyog, férj, feleség, cselédség szintén. És a kék teljesen lejön.

— Nem manikűröztetett tegnap asszonyom — szól a tapasztalt.

— De igen, válaszol a szőke fejecske. Valószínűleg rossz volt a lakk és megkékült.

Nagy kacagás, orvosok el, cseléd el, mérgezés el, férj és feleség boldog, csók, ölelés, Füg- göny. (kár.)

Papír és írószerek

Sándor hírlapi-odiban, Arad, 10199

HIREK

Pödör az uccasárkon

— Pesti lés levél. —

Miután minden pesti lap leköszölt, most Budapesten, az uccasárkon is megjelent az a körözlevél, mely jobb híján Pödör Gyula nyomait, ha nem is bittel, de személyleírással itli. Még a fénykép is ott van rajta ugyanaz, amit már az újságokban is megbámultak. Minden adatot, minden részletet már legalább százszor hallott mindenki. Mégis egész tömeg áll a körözlevél előtt. Ura olvassák az adatokat. Ura silabizálják az egyes részleteket. Ura megbámulják a már annyiszor megbámult képet. Hát ilyen volt. Nem is csinos. Inkább csak valami kegyetlen vonás van az arcában. Még az sem. Inkább degenerálódottság. Ott állnak a körözlevél előtt és nézik az ismert sorokat. Elolvassák egyszer, elolvassák még egyszer, harmadszor is. Elolvassák az egyik sarikon és tovább mennek, hogy a másikon újra megálljanak előtte. Így vándorolnak egyikről a másikra, mintha csak ellenőrizni akarnák, hogy valamelyik plakátom nem olvassák-e utat. Állnak és várnak a plakátok előtt. Mire? Talán maguk sem tudják. Talán arra, hogy hártelen lehulljon a fatról a kis árkus papír és mögötte előlépjön Pödör Gyula. Talán, hogy egyszerre a városban valaki felkiáltson: „Ha volt a gyilkos!” Talán, hogy lássanak valamit. Talán, hogy halljanak valamit.

És Pödör Gyula lépe nyugosan mosolyog le rájuk.

— Beteg a timisoarai prefektus. Coste Gyula temesvári prefektus betegségének gyógyítására három hétre Olaszországba utazott. Távolléteben Bejan alispán helyettesíti.

— Megalakult Aradon a speciális adóketőbizottság. Az aradi pénzügyigazgatóságon ma megalkultak a speciális adóketőbizottság és az adófelelőzéseket tárgyaló bizottság. A speciális bizottságban a kincstár Olteanu sibiui (nagysebeni) pénzügyi inspektor és Balaiacu Misu aradi alinspektor fogják képviselni. A város közönsége képviselőjében Mladin Miklós ny. alispán mint rendes és Prodanovici De meter mint helyettes tag foglal helyet a bizottságban. A kereskedők részéről rendes tag dr. Bogdan Virgil, helyettes tag Burza Cornel. A felelőzési bizottságban a kincstár Margineantiu Titus pénzügyigazgató és Petrescu Illés adminisztrátor képviselik. A felelőzési bizottság ülésén Simionescu Constanin, az aradi törvényszék új elnöke fog elnökölni. A kereskedők részéről rendes tagja Adám György takarékpénztári vezérigazgató és helyettes tagja Burza Károly. Az iparosok részéről Vulcu Maxim gépgyáros, helyettes tagja pedig Olariu Iustin. A speciális adóketőbizottság orvos, ügyvéd és mérnök tagjait később fogják megnevezni, miután rájuk csak később kerül sor. A felelőzések tárgyalását március 25-én kezdik meg, míg a speciális bizottság április elsején kezdi meg tárgyalásait.

— Eljegyzés. Temmer Juliska Temesvár, Stern Béla Arad, jegyesek. (Minden külön értesítés helyett.)

Leirer Amália gyilkosainak a nyomában.

(Budapest, március 21.) Ma este a rendőrfőkapitányság olyan adatokat szerzett Rakovszki-Pödör Gyulának, Leirer Amália gyilkosának tartózkodási helyéről, hogy azt remélik, hogy a gyilkos a leirervidékh ülön beül közre kerül.

Magyar mánások az új főrendiház ellen.

A régi főrendek ragaszkodnak a jogfolytonossághoz.

(Budapest, március 21.) A régi főrendek ma összegyűltek, hogy tanácskozzanak a Kormány által beterjesztett főrendiházi javaslatról. Fietvennél többen jelentek meg a tanácskozáson az ország-ház főrendiházi termében. Báró Wlassits Gyula elnökölt a tanácskozáson és ő ismertette az elő-

ményeket. Majd indítványozta, hogy az értekezlet ragaszkodjék a szigorú jogfolytonosság elvéhez. Szerinte a főrendiházi reform megalkotása nem a nemzetgyűlés, hanem a rendes országgyűlés feladata, amely pedig a régi főrendiházzal kiegészített nemzetgyűléssel alkulna meg erre a célra.

— Befejezték a román-magyar bizottság aradi tanácskozását. Ma fejezte be tanácskozását az Aradon ülésező román-magyar vegyes bizottság. Végleges megállapodás a megbeszélések során nem jött létre, hanem megállapodtak abban, hogy a tanácskozásokat április 2-án folytatják Makón, s ott végleges megállapodásokat is hoznak létre.

— Viharok a porosz miniszterelnöki állás körül. A porosz országgyűlés nem képes sehogyan sem megoldani a hónapok óta húzódo kormányválságot. Ennek egyik legfőbb oka az, hogy egyik oldal sem elég erős a kormányalakításra, de mindegyik elég erős az obstruálásra. A köztársasági pártvezérek az emkiválasztásig el akarják napolni az országgyűlést, de ez ellen a jobboldali pártok és a kommunisták hevesen küzdenek. A mai ülésen a nemzetiek követelték, hogy dr. Marx nyomban jelenjen meg az országgyűlésen és adjon számot a törvényszegésért. Marx rövidesen meg is jelent az ülésen és kijelentette, hogy az alkotmány értelmében a távozó miniszterelnök az új miniszterelnök megválasztásáig gyakorolja jogait. Erre az egész jobbpárt és a weimari koalíció kivonult az üléssteremből. Ennek következményeképpen a szavazást az elnapolás fölött nem is lehetett megtartani.

A nagy titok.

Társaságban, készülő házasságokról pletykálnak. Egyszerre csak a ház urnoje odafordul a család barátjához:

— Mondja, igaz, hogy Jenő barátunk szerelemből házasodik?

— Igaz. De meg né mondja neki az istenért! Mert ő még nem tudja!

— Nemzetközi autobilkiállítás Genfben. Genfből táviratozzák: A nemzetközi autobilkiállítás ma ünnepélyes keretek között megnyitották.

— Sirkövetés. Néhai Hirschfeld Márkus sirkövetése vasárnap délelőtt 11 órakor lesz az aradi izraeli temetőben.

— Orvosi hír. Dr. Pécsi Zoltán bőrgyógyász és venerologus ezenül reggel 8-tól rendel a Minorita palotában.

— Az aradi prefektúra felhívása. Az aradi prefektúra felhívja azokat, akik Arad megye területén mulatságot, előadást vagy bármilyen összejövetelt akarnak tartani, hogy kérvényüket legalább két héttel az összejövetel előtt adják be a prefektu-

rára, mert máskülönben nem kaphatják meg idejében az engedélyt.

— Aranyleletek Budapesten. Budapestről táviratozzák: A legutóbbi napokban az Angyal földön szántás és építkezési munkálatok közben számos régi edény, aranylelet, régi fegyverek és eszközök kerültek napvilágra. Mivel azonban ezeket a megtalálók nem szolgáltatták be, a pénzügyminiszter elrendelte lefoglalásukat. Elhatározták, hogy az állam ásatni fog az angyalföldi telkeken és szindikátust alakítanak a kincsek feltárására. Az eddig talált tárgyak között van 2 hallstadti stílusú csésze, egy, a klasszikus stílus nyomait magán viselő aranytál, amely scythia eredetű, egy aranykarcsát, egy kelta amulett és hét nagy arany gomb. A leletek között vannak 2 és fél ezer éves tárgyak is.

— Halálozások. Özv. Weisl Béláné szül. Heller Magda összetört szívvel tudatja, hogy drága egyetlen fiacskája Gyurka 7 hónapos korában március 20-án reggel fél 7 órakor Taucon kiszendvedett.

Özv. Carabas Eufimuszé született Vancea Parascheva tegnap éjjel hosszas szenvedés után meghalt. Temetése vasárnap délután 4 órakor lesz.

— Betörés Timisoarán. Az éjszaka Temesváron ismeretlen tettesek betörték a Scudier-parkban levő Bönescu-cukrászdába és onnan 12 ezer lej értékű ágyneműt elloptak. A tolvajok kézrekerítésére megindult a nyomozás.

— Gyermekgyilkos anya. Az aradi törvényszék ma vont a felelősségre Maris Veronika székési asszonyt gyermekgyilkosságért. Az asszony törvénytelen gyermeknek adott életet, akit az istállóban rejtgetett napokig, hogy a falu népe ne tudja meg szegényét. — A parányi gyermek egy éjszaka megagyótt a hideg istállóban. A bűnös anyát a bíróság az enyhítő körülmények figyelembevételével hét hónapi fegyházra ítélte.

Könyvtárakat jó árban vesz Kerpel.

— Érdekes lakásdör. Thomas Ede temesvári cukrász érdekes lakásdörét tárgyalta ma a polgári törvényszék. A cukrász volt háztulajdonosával lakbérszerződést kötött 1926 május 1. fejelemzési hatállyal. A házat időközben megvásárolta Sidoriu háztulajdonos, aki a régi háztulajdonossal kötött szerződést nem respektálta és 1925 május 1-re fejelemzési hatállyal. A cukrász a bírósághoz fordult, amely a mai tárgyaláson a háztulajdonos javára ítélt és kötelezte Thomast he-

lyiségének május 1-én való átadására.

— A Hellas Sport Club közgyűlése közbejött akadályok miatt nem szerdán lesz, hanem f. hó 29-én, vasárnap délelőtt 10 órakor Aradon a városháza kistermében. Az elnökség.

— A „Meteor“ Kerékpár Club ismerkedési bankettje 28-án, szombaton Aradon a Fehér Kereszt gyémánttermében. Előjegyzési iv Bauer Gyula urnál Minorita palota.

— Az „Aradi Fáklya“ legközelebbi száma teljesen új formában, igen érdekes tartalommal szerdán jelenik meg.

Megbűntették

az ucca leányát.

A csavargó-törvény értelmében a rendőrség kopaszra nyíratott egy razzlán elfogott leányt.

(Saját tudósítónktól.) Olyan őszinte, szívből jövő zokogás még alig hangzott az aradi rendőrség ügyeletes szobájában, mint ma reggel. A rendőrség rögtöniből kihágási bírósága súlyos büntetést szabott egy temesvári leányra, akinek az volt a bűne, hogy az ucca leánya lett. Ragvógó, aranszőke haja volt. De csak volt, mert a szigorú paragrafusok előírják, hogy le kell nyírni a haját annak, aki a szerelemben nem alkalmazkodik a törvényben előírt szabályokhoz. És mert K. B. fiatal volt és nagy barna szemében izzot a vágy, Temesvárról Aradra jött, hogy kitombolja a tavasz által megrészegített fiatalágát. Három hónapig élt Aradon pezsgővel, borral és szerelemmel. A férfiak mohó vágygyal lesték karcsu alakját, amelyet elegáns szürke kosztüm takart. Könnyű préda volt K. B. Egy pillantás és már ott kacagott a férfi erős karjaiban. És jött a hatóság, hogy visszatérítse az elszórt teremtést a realis, a való életbe. Dorgálás. Toloncut Temesvárra. Két nap múlva ismét Aradon látható K. B. Folytatta ott, ahol abba kellett hagyja. De a részeg éjszakák megint megzavarták. A razzia a rendőrségre kísérte a leányt és most már úgy kezelték, mint a visszaeső bűnöst. A fogda borbély a nullásra állította hajnyíró gépét és K. B. derékig érő szép szőke haja lehullt az ügyeletes szoba nyirkos deszkapadlójára. Sirás, könnyörgés semmit sem ért. Törvény, az törvény. Megbűntették az ucca leányát.

MILITÁRSÁG

— Táncvisszabál. Bérczy Ilonka aradi táncmesternő növendékei szombat este vizsgabált rendeztek, amely jól sikerült. A vizsgabálon jelen voltak névsora a következő: Asszonyok: dr. Neuman Alfrédné, dr. Kuttin Alfrédné, Winteritz Jenőné, Bérczy Lajosné, Fiedler Imréné, Liebermann Lajosné, Wolff Zsigmondné, dr. Farkas Sándorné, Lincbeg-Siray Aladorné, Krusz Ovilóné, dr. Goldzieher Albiné, Gartner Márkné, Surhoff Vilmosné, özvegy Seibel Vilmosné, dr. Schönl Arminné, Szerényi Gézané, Eisler Edéné. Leányok: Benedikty Juci, Malovitz Annus, Malovitz Margit, Malovitz Évi, Gartner Olga, Goldzieher Hédi, Surhoff Margit, Szerényi Kató, Winteritz Sári, Fiedler Edith, Fiedler Klári, Eisler Lili.

KÉPZŐ MŰVÉSZET

Kara Mihály az aradi Ku turpa lotában.

A Váradon élő tehetséges magyar szobrász kiállítás.

Kara Mihály magyar szobrászművész Váradon él és ott önti szilárd formába nagyszerű színes vizióit. A háború előtt Budapesten működik, majd a háború utáni vihar elsodorja Romániába, lekerekül Bucurestibe az udvarhoz, ahol megmintázza a királyi családot és esztendőket tölt a sinai, cotroceni fejedelmek lakókban. Nagyváradon bronzba önti a monumentális királyszobrot, szünet nélkül dolgozik, tervez, álmokat szó. Most egy kiállításra való anyagot elhozta Aradra és a Kulturpalotában odaállítja Arad műértő közönségének.

Rengeteg szobor, kispasztika, relief és plaket sorakozik egymás mellé, nehéz rövid egyórás gyönyörködés után méltatni ezt a kivételes erejű művészt. A hatalmas kiállítás anyag megfogja, lenyűgözi a nézőt. Lágyan előlme vonalával szinte kitűnik mind közül Mária királyné mellszobra. Ez az egyetlen hiteles királyszobor. Finom, plasztikus. Barna bronzfej szobránál intenzíven jut érvényre az arc karaktere és a nőesség. — Egyik leonardó-szerűbb és legértékesebb munkája a Fekvé Vénus, amely szerkezetében a legújabb konstrukciós elvek szerint készült és szokatlanul erőteljes és megkapó a monumentális. Új leány című szobrából szinte kisugárzik a nagy életmelegség, az emberek önkéntelenül is Maillo, a nagy francia modern mester melegséggel felt már vánszobrait jutnak eszébe. — A Vágy tele van érzékiséggel, bujasággal, Új nő abszolút művészi a maga teljes zártágában; ez a munkája a legjobban demonstrálja, hogy Kara Mihály a forma érvényesítésére törekszik. Felfogásban hasonló az Anya a gyermekkel, amelynek sziluettgrafikuma teljes, egységes. Szépek és művészek a királyi család tagjairól készült bronzreliefportréi, amelyeket azután ezüst és bronzplakettekben is elkészített. A nagy olasz klasszikusok előadására emlékeztet Balog István, Udvardy festő reliefportréi és Krón Jenőné portréja, amely lehetőleg finom vonalaival, életteljességével hat.

Egész csomó eredeti és csodás fantáziára valló rajzot is kiállít. Pihenés, Imádkozó, Fél akt, Ceruzavázlat szobortanulmányok a legbámulatosabb vonalvezetéssel; Kara Mihály a rajzban is olyan erős és egyéni, mint az anyag megmintázásában. Ugyanugy tud életet lehelni a grafit a fehér papirosra, mint a kemény márványba, termésköbe vagy agyagba. A kulturpalota kiállítási terme egészen megtelt Kara Mihály munkáival. Meg kell ezt nézni mindenkinek, aki fel akar emelkedni a széphez. Itt egy cseri bontakozik ki előttünk, ki megdöbben-

A Szeretet magához öleli az elesetteket . . .

Othontra találtak akiket megtiport az Élet. — Az aradi Szeretetház öreg lakói.

(Arad, március 21.) Aradon, a Vadászkiirt-uccában újárestett, ósdi szürke épület szomorodik más szürke épületek között. Homlokán bairól-jobbra futó öblös héber betűk. Az ucca csendes, a ház is csendes, lakói is csendes emberek. És ebben a nagy csendességben ütött fel tanyáját a szeretet, mert ez a ház a „Szeretetház.“ A szeretet háza, az áldozatkészség háza. Viharvert, elesett, fehérfejű és hosszuszakállú hetven-nyolcvan évesek lakják az ódon termeket és a szájakra tett szordinóval várják azt, amit az életből ők meg várhatnak.

Im Jahre 1840.

Poros hitközségi könyvek tanúsítják, hogy ez az épület épült „Im Jahre 1840.“ néhai Chorin Aron főrabbi sága, Epstein Lipót előjárósága, Hirschl Mózes hitközségi elnöksége alatt. Kórháznak épült és akkoriban: Im Jahre 1840. meg igen modern épület volt, mert hiszen akkor még zsidók és nem zsidók nem igen betegeskedtek, a Jehova általában egészséggel és hosszú élettel áldotta meg kiválasztott népének aradi és aradmegyei tagozatát. Ugyancsak néhai dr. M. Robiczek kórházi főorvos ur látta el az orvosi tisztet, miglen az Ur magához nem szólította, ami után más orvos urak léptek nyomdokába és örökébe. Egészen az 1917-es esztendő végéig létezett a Vadászkiirt-uccai zsidókórház, de ennek az esztendőnek a végén mégis be kellett csukni, részben mert akkor a gazdasági életnek kisényomasztónak méltóztatott lenni, részben mert az 1840-es berendezés avulttá vált, harmadszor, mert a betegek száma megfogyott, az 1917-es esztendő nem adott időt a betegeskedésre. Akkoriban buszni és kenyert kellett keresni betegnek és egészségesnek. Egészen az 1922-es esztendőig egerek futkároztak az üres szobákban, miglen egyszer megmozdult a zsidó áldozatkészség és kimondta: létesítsünk szeretetházat, ha már kórházra nincsen pénzünk. És létesítettek is. Megmozdult a szívemben a szeretet és ez a sok-sok szeretet mind odavándorolt a Vadászkiirt-uccába, ahol egy-kettőre átváltozott szeretetházzá.

Aggastyánok, akiket letiport az élet.

Ezek az aggastyánok tulajdonképpen nem is annyira letiportak. Mindegyiken tisztas ruhá, mindegyik nek rendes ágva, a szoba tiszta, csak éppen kissé homályos, de erről már az 1840-es építész tehet. Egy szobában vannak a férfiak, szám szerint tizen, egyrészt ott ül a kávéhá mellett, másrésztük olvas, imádkozik, vagy éppen kinn sétál a városban. A falakon még ott fénylenek az egykori márványtáblák, amelyek elárulják, hogy kórházi ágyalaptványt tettek az idők folyamán néhai Haas Jónás ur, meg a Neuman-család egy-egy tagja és más ma már régen portlandó öreg aradi zsidó urak és hölgyek. A szoba nesztora a nyolcvannyolc éves Flend Henrik bácsi, aki patriarkai fehér szakállával és szép fehér fejével emlékeztet Garibaldi-ra. Jól hall, jól lát és értelmesen beszél. Elt dolgozott, küzködött, feleség, gyermek mind megbajtek mellette, csak a szegénység

tartott ki hiven az oldala mellett. Előregedett, munkaképtelen lett, jött a Szeretetház, a meleg étel, fűtött szoba, meleg ágy. Élete története dióhéjban ennyi.

Viszont a legfiatalabb lakó Polák Ármán, aki mindössze csak 61 éves, de szegény betegeskedik és őt is jól megtaposta az élet. Hozzátartozói nincsenek, elment tehát a Szeretetház vezetőségéhez és elmondotta, hogy nem bírja már az iramot. Sokat nem kellett beszélnie, ránéztek és kimondták a „tauglich“-ot. Itt nincsen iram, itt csak csendesség és nyugalom van, ezt pedig nagyszerűen el lehet viselni. Továbbá itt lakik még Scheiber Ignác bácsi, aki szintén jól benne van a hetvenben. Valamikor háza volt, vagy legalább is úgy vélte, hogy volt háza. Ez nagyon bonyodalmas história. Pörösködés, szaladgálás, azután lassan az elméje is elborult egy kissé a pörösködésben, husz éve várja már az ítéletet, amilynek „holnap“ kell megérkeznie. És ha eljön ez a „holnap“, akkor viszont ő egyszerre gazdag ember lesz. Addig is szépen megeszti az izletes kosztot, nap-nap után lefekszik a puha ágyba és ha fázik, melegedik a kandallóval.

Érdekes lakója a Szeretetháznak Pártos Nándor. Hetvenöt éves. Bécsi származású még ma sem beszél jól magyarul. A maga korában elsősorban könyvelő, előkelő cégeknek dolgozott. Egyetlen fiát elrabolta tőle egy vasuti szerencsétlenség. Folyik is a nagy pör az aradi törvényszéken a kártérítésért és a Népszövetség is mondott szakértői véleményt, mert amikor a szerencsétlenség történt, nagyon furcsa volt még a határ. Az első fórum már kedvezően döntött ügyében és reméli, hogy megkapja a 100 ezer lejt. Jó humorú bácsi, szereti a szivarokat és ha megkapja a pénzt, képes venni magának vagy öt trabukó szivart is. Itt van még a hetvenhat éves Heller Adolf, akinek van ugyan két fia, de ezek is szegények, továbbá Stern Károly 72 éves, valamikor piaci árus, sokáig perben állott a zsidó hitközséggel, míg aztán a hitközség bosszúból felvette a Szeretetházba, ahol élte végéig szeretetet és házat kap, Groszmann Máyer is 73 éves, cipész volt, most egyedül áll az életben, nincsen senkije, csak a társadalom és ez a társadalom őt sem engedte elveszni. És a többiek is mind elbukottak, szegények, akiknek öreg segükre még annyi hely sem jutott ebben a városban, hogy lehajtsák a fejüket valamilyen kemény deszkára.

A hölgyek termében mindössze öt hölgy van, akik között a legérdekesebb a 92 éves özvegy Heft Lázár né. Férj, gyermek, unoka mind a földben. Még emlékszik Kossuthra, sokat látta Nagykárolyban. Most a Szeretetház az othona. Az ok: szegénység. Okozat: élet. Jónás Jakabné élete története is hasonló ehhez. Kékszemű bájos öreg néni, van egy antik órája és azt mutogatja mindenkinek. A többiek is mind valamikor jómódban éltek, most azután elfáradtak és örülnek, hogy nem kell az uccán meghalniok.

A zsidó áldozatkészség.

Ezt a jótékony intézményt a Chevra (Szentegylet) tartja fenn. Ön

kéntes adományokból. Pontosan jön minden hónapban a liszt, hus, zsír és egyéb holmi, amikből azután Glück Manó a gondnok pompás ételket főz az ő tizenöt védencének. De még elkéne egy kis pénz, ruha, fa és élelmiszer. Szükség lenne még fokozottabb áldozatkészségre. Nem kell félni az adakozónak, hogy megtudják, nem írják ki az újságba a nevét. Azután meg akármilyen fiatal is az ember valamikor csak megöregszik. És ha megöregszik, ki tudja... Az élet sokszor furcsa tréfákat csinál. A Vadászkiirt-uccai csendes ház ajtaja mindenkor nyitva fog állni, csak kopogni kell a kapun. Hogy is mondja az irás: Ma nekem, holnap neked . . . (Károly Sándor.)

A bécsi Orth-legenda. 30

Lázás kutatás folyik annak megállapítására, vajjon az elhunyt Göbel tényleg Habsburg Szalvátor János volt-e.

(Bécs, március 21.) Az osztrák fővárosnak most megvan az új szenzációja. Meghalt egy aggasztóan, akiről kiderült, — legalább is így írják a bécsi lapok, — hogy ő volt János Szalvátor osztrák főherceg, a későbbi Orth János. Mai számunkban részletesen meg emlékeztünk a bécsiek nagy szenzációjáról és most újabb tudósítás érkezik, amely még érdekesebb színben világítja meg ezt az egyébként nagyon is rejtélyesnek látszó dolgot. Göbel János Albert a legújabb Orth János esete most erősen izgatja a bécsi újságírók fantáziáját. Igyekeznek megírni minden olyan kis mozzanatot, a melyből meg lehetne állapítani Orth János, illetve Göbel János Albert személyazonosságát. Az újságok meginterjúvolták az özvegyet, aki elmondja, hogy férje nagyon jó ember volt, de volt valami nagy titka, amit sohasem akart elmondani. Nagyon szofisztikált ember, alig beszélt többet a legszükségesebbnél. Perfektül beszélt a németen kívül franciául, angolul, olaszul és csehül; általában sokat olvasott, nagyon művelt ember volt. Magáról mindig csak mint „Göbel urról“ beszélt és amikor kérdezték, hogy miért nem érvényesíti jogait, röviden csak ennyit válaszolt mindig:

— Egy Göbel János Albert nem hiadokozik.

Nagyon büszke természet volt. Szeretett mindenkinek ajándékozni valamit, de soha senkitől el nem fogadott semmit, még egy cigarettát sem. A bécsi újságírók felfedezték a halott mellén egy sajátos alakú anyajegyet és most aziránt kutatnak, hogy az egykori Orth János mellén is volt-e hasonló anyajegy. A nagy osztrák metropolisnak most megvan az új szenzációja; feltámadt, illetve meghalt a legújabb Salvatore János főherceg, aki annyi esztendőn át a maga titokzatoságával egy izgatja a derék császárváros lakosságát.

Az aradi
ERZSÉBET MOZGÓ
Notredamei toronyor.
Hatalmas amerikai film.
Vasárnaptól — szerdáig
kerül vetítésre
3, 5, 7 és 9 órai kezdettel.

KÖZGAZDASÁG

Az Arad-Csanádi Gazdasági Takarékpénztár közgyűlése.

Tízmillióst ötévesre emelést határozott el a közgyűlés. — Tizenöt százalékos osztalék.

(Saját tudósítónktól.) Az Arad-Csanádi Gazdasági Takarékpénztár szombaton délután tartotta meg rendes évi közgyűlését az intézet székházában. A régi, szolid, tekintélyes pénzügyi közgyűlés a részvényesek meleg érdeklődése mellett folyt le. A közgyűlést Purgly László igazgatósági elnök nyitotta meg és az üdvözlő szavak után a jegyzőkönyv vezetésére Kneifel Béla cégvezető-titkárt, annak bitelesítésére pedig báró Neuman Dániel és dr. Barabás Béla részvényeseket kérte fel. Az igazgatóság és választmány jelentését, a mérleget, valamint a nyereség felosztására vonatkozó javaslatot Földes Soma vezérigazgató terjesztette a közgyűlés elé. Az előterjesztett mérleg minden tétele a pénzügyi jelenős fejlődéséről tesz tanubizonyosságot. A vezérigazgató jelentését a közgyűlés egyhangúlag elfogadta és úgy határozott, hogy a 651.012 lejes tiszta nyereségből 15 százalékot, illetőleg 200 lejes névértékű részvények után nettó 30 lejt fizet ki a részvénytulajdonosoknak.

Az igazgatósági jelentés örövendes tényként állapítja meg az intézet fejlődése olyan mérvét, hogy dacára a múlt évben sikeresen keresztülvitt ötévesre emelésnek az intézet alaptőkéje már nem áll arányban a fejlődés folytán elő-

állott és az intézet iránt támasztott igényeknek úgy, hogy a közgyűlés szükségesnek találta az alaptőkének hat millió lejről 10 millió lejre való felemelését, amelyet az évben akarnak újabb részvénykibocsájtással végrehajtani. Alapszabálymódosítás után a közgyűlés úgy határozott, hogy a kétszáz lejes névértékű részvényeket ezer lejes névértékű részvényekké vonja össze.

Ezután sor került az igazgatóság újbóli megválasztására. Igazgatósági tagok lettek Purgly László (elnök), dr. Baross Lajos, gróf Bréda Viktor, Heinrich Sándor, Kintzig János, Koromzay Frigyes, Koromzay György, dr. Köpf János, dr. Moldovan Silvius (új). — A választmánytíz taggal kibővítették. — Új választmányi tagok lettek: dr. Ghebeles László, dr. Jancu Cornél, dr. Káldob György, dr. Konopy Kálmán, dr. Korányi Barna, dr. Monák Döme, Nesnera Aladár, dr. Parecz Béla, dr. Szalay Géza, Török Géza. Új felügyelő-bizottsági tag dr. Boros Béni. A választások befejezése után a részvényesek nevében dr. Velcov Géza elismerését fejezte ki Földes Soma vezérigazgatónak és az igazgatóságnak az 1924. évben produkált fényes üzleti eredményért, majd Purgly László elnök a közgyűlést berekesztette.

Az Erdélyi Hitelbank Részvénytársaság 1924. évi osztaléka.

Az Erdélyi Hitelbank igazgatósága az intézetnek folyó hó 24-én délután 3 órakor tartandó közgyűlésén — amint értesülünk, — az 1924. évi osztaléknak részvényenként netto 80 lejben való megállapítását fogja javasolni. A szelvények után fizetendő adót az intézet sajátjából viseli, úgy, hogy ezen osztalék a részvény nettó 16 százalékos kamatozásának felel meg. Az 1924. évi évre szóló osztalék részvényenként netto lej 50.—, azaz 10 százalék volt.

Zürichben 2.50, Párisban 9.45 a lej kurzusa.

HELYI VALUTAÁRAK. (Március 21.) Francia frank 11.05, svájci frank 41, dollár 207, dinár 3.20, szokol 6, lira 8.40, angol font 1000. Kifizetések: Budapest 338, Bécs 836, Prága 6.25, Zürich 41, Milánó 8.60, London 1004, Páris 11, Newyork 209, Belgrád 3.40.

ZÜRICHI TŐZSDENYITÁS. (Március 21.) Amsterdam 207.30, Newyork 518.75, London 2479.50, Páris 26.97.50, Milánó 21.07.50, Prága 15.40, Budapest 0.0071.75, Belgrád 8.20, Bucuresti 2.50, Varsó 1.00.50, Bécs 0.0073.12.50.

ZÜRICHI TŐZSDEZARIAT.

(Márc. 21.) Amsterdam 207.12.50, Newyork 518.75, London 2480, Páris 26.95, Milánó 21.10, Prága 15.40, Budapest 0.0072, Belgrád 8.07.50, Bucuresti 2.50, Varsó 1, Bécs 0.0073.15.

BUCURESTI TŐZSDEZAR. (Március 21.) Kifizetések: Páris 10.90, London 1004, Newyork 209.50, Milánó 8.56, Zürich 40.40, Bécs 0.0029.50, Prága 6. — Valuták: Napoleon 765, aranyárka 48, leva 1.40, török lira 1.04, angol font 985, francia frank 10.80, svájci frank 39.50, lira 8.45, drachma 3.35, dinár 3.30, dollár 206.50, lengyel marka 0.000039, osztrák kor. 0.0029, magyar korona 0.0028, szokol 6.10.

A MAGYAR NEMZETI BANK HIVATALOS JEGYZÉSEI. (Március 21.) Belgrád 1115—1137, Bucuresti 343—345, Páris 3745—3769, Prága 2117—2137, Milánó 2928—2946, Newyork 72.140—72.570, Bécs 101.60—102.20.

A budapesti nemesfém piacon huszkoronás magyar arany 295—298.000, huszkoronás osztrák arany 293—294.000, ezüst korona 5600—5800, ezüst forint 12—13.000, ezüst ötkoronás 28.000—30.000 korona volt.

— Eladott aradi ingatlanok. Gresz János eladta a Str. Numa Pompiliu 51. sz. házat 100000 lejtért Jancsik Vasile és nejeék és Jancsik Istvánnak. — Özvegy

Gyenge Ferencné eladta a Strada Corneli Popescu 19. sz. házat 200000 lejtért Geronovits Lyuba és nejeék. — Nedelcu János eladta a Strada Urechin 9. sz. házat 140 ezer lejtért Por Trajannak. — Kalkujai Odórné és Friedrich Josefa eladták a Str. Sarbeasca 12. sz. házat 50000 lejtért Vasváry József nejeék. — Zsivojnov Joca eladta a Pesu-duloban fekvő 3 hold 135 négyszögöl szántót 100.000 lejtért özvegy Stefanov Juliannának és 1 hold 1003 négyszögöl a Nyomáskői dűlőben 4000 lejtért Curicean Györgynek. — Abraham Simon és neje eladták a Zimand-dűlőben fekvő 2 hold 836 négyszögöl szántót 100000 lejtért Keltner Ede-lának.

— Az idei tavasz sörkülönlegességei. Az „English Porter” sör forgalombahozatalát bejelentő hirdetés olvasásakor eszünkbe jut a békebeli tavasz, amikor ekörendü pilseni és müncheni sörkülönlegességek szereztek élvezetet a sörivő közönségnek. Az igazi sörinycenek most sem panaszkodhatnak: a Temesvári Sörfőzde r. t. gondoskodik arról, hogy az idei tavasz ebből a szempontból ne maradjon vissza a békebeli tavaszoktól. Renaissance-át éli a Record Speciala sör, melynek lehet mondani második javított kiadása, a tavaszi főzet van jelenleg forgalomban s emellett most kapható lesz ismét az English Porter sör is. Még élénk emlékezőnk tavalyról erre a rendkívül magas foktartalmu speciális fekete erő-sörre, melyhez mindössen hasonlót csak a nagy angol sörgyárak tudnak gyártani, s mely frissítő, tápláló és gyógyító hatásánál fogva e nemből a legjobb. Elismeréssel látjuk, hogy a Temesvári Sörfőzde r. t. Románia legnagyobb és legjobban felszerelt sörgyára tudatában van feladatának mely ezen helyzeténél fogva reá hárul és az English Porter, Record Speciala különlegességekkel, valamint Casino és Corvin sörrel sikeresen pótolja a pijseni és müncheni sörgyárakat. English Porter söre különben külföldön is híres, a sörgvár egész Afrikáig exportálja. Az English Porter sör az ismert izléses kiállításu palackokban és Palkovits sörcsarnokában, — hol a kezelésre a legnagyobb gondot fordítanak — poharazva is forgalomba kerül.

— Tenyészkiváltás Budapesten. Budapestről táviratozzák: Ma délután 10 órakor nyitották meg a 34-ik országos tenyészállat és mezőgazdasági gépkiváltást, amely a háboru befejezése óta már az ötödik. A kiállításon olyan gyönyörű állományt vonultattak fel, amely az ország állattenyésztésének nagyarányu fejlődését igazolja. A kiállításon ezúttal először jelentek meg Románia és Jugoszlávia kormányainak hivatalos képviselői. A román küldöttséget Constantinescu bucarestii főiskolai tanár vezette, míg a jugoszláv kormány képviselőiben Szfojkovics földművelésügyi miniszteri osztályfőnök jelent meg. A kiállításon megjelentek még az összes nemzet gazdasági egyesületek képviselői, igen sok svájci, olasz és cseh megbízott és kereskedő. A hivatalos képviselőkön kívül az utódállamok területéről számos gazda érkezett a

magyar fővárosba, mindannyian vásárlási szándékkal. A kiállításon 523 bikát és tehenet, 511 juhot és kecskét, 1730 sertést és 700 tyukot, kakast, pulykát és ludat állítottak ki. Egy-egy bika ára 10—50 millió korona, a sertések ára 2—15 millió, a juhek ára 2—12 millió, a baromfiak ára 100—500.000 korona. A kiállítás anyagáról minden szakember a legnagyobb éragadtatás hangján nyilatkozik, mert az anyag az eddigieket messze felülmúlja. A kiállítást vasárnap délelőtt a kormányzó is meglátogatja a földművelésügyi miniszter kíséretében, valamint meg fognak jelenni az összes budapesti követek és konzulok is.

S.A.K.A.

Rovatvezető: Dr. Janny Géza. 73. SZABÁLYTALAN MEGNYITÁS. Játszották Győrött, 1925. februárban.

Világos: Lassányi. Sötét: Gruber. 1. Hg1—f3, d7—d5. 2. g2—g3, c7—c5. 3. Ff1—g2, Hg6—f6. 4. d2—d3, Hb8—c6. 5. 0—0, e7—e5. 6. Fc1—g5, Ff8—e7. 7. c2—c3, 0—0. 8. Hb1—d2, Fc8—e6. 9. Bf1—e1, Vd8—d7. 10. Vd1—c2, Fe6—h3. 11. e2—e4, Fh3×g2. 12. Kgl×g2, Ba8—d8. 13. Ba1—d1, h7—h6. 14. Fg5×f6, Fe7×f6. 15. e4×d5, Vd7×d5. 16. Hd2—e4, Ff6—e7. 17. c3—c4, Vd5—d7. 18. He4—c3, Fe7—d6. 19. Hc3—d5, f7—f5! (A döntő támadás kezdete. Világos nem tud védekezni — hála a divatos megnyitásának.) 20. Vc2—e2, Bf8—f7. 21. Kg2—h1, Bd8—f8. 22. Ve2—d2, f5—f4. 23. g3×f4, e5×f4. 24. Be1×e4, Vd7—g4. 25. Vd2—e2, Vg4—h3. 26. Hf3—g1p, Vh3×h2+1. 27. Kh1×h2, fa—f3+. 28. Kh2—h1, f3×e2. 29. Be4×e2, Bf7×f2. 30. Bd1—d2, Bf2—f5. 31. Be2—e3, Bf5—95. 32. Bd2—g2, Bg5—h5+. 33. Kgl—h3, Fdc—e5. Világos feladja: fenyeget Bf+, azután Fd4 és végül a Hh3 is lekötésben marad. Világos nem csinált szembe szökő hibákat, csak a neoromantikus iskola elvei szerint játszott: de mint-hogy nem rendelkezik a neoromantika apostolainak roppant erejével, nem bírt megállni a csabai mester egészséges ellenjátékával szemben.

74. SICILIAI JÁTSZMA.

Játszották Győrött, 1925. februárban. Világos: Chalupetzky. Sötét: Gruber. 1. e2—e4, c7—c5. 2. Hg1—f3, e7—e6. 3. d2—d4, c5×d4. 4. Hf3×d4, Hg8—f6. 5. Hb1—c3, d7—d6. 6. Ff1—e2, Ff8—e7. 7. 0—0, 0—0. 8. Kgl—h1, e7—e6. 9. a2—a4, b7—b6. 10. f2—f4, Fc8—b7. 11. Fe2—f3, Hb8—d7. 12. Vd1—e2, Vd8—c7. 13. g2—g4?, Bf8—d8. 14. g4—g5, Hf6—e8. 15. h2—h4, Ba8—c8. (A gyalogroham nem vezet célhoz s végtelenen gyengíti a királyállást.) 16. Fe1—e3, Fe7—f8. 17. Ff3—g2, Hd7—c5. 18. Fe3—g1, e6—e5! 19. f4×e5, d6×e5. 20. Hd4—f5, Hc5—e5. 21. Hf5—e3, He6—f4. 22. Ve2—f3, Hf4×g2. 23. He3×g2, Bd8—d2. 24. Fgl×b6!, Vc7—d7. 25. Ba1—d1, Bd2×d1. 26. Bf1×d1, Vd7—e6. 27. Fb6—g1, He8—d6. 28. b2—b3, Bc8×c3! 29. Vf3×c3, Ve6—g4. 30. Bd1—d3, Hd6×e4. 31. Vc3—e1, He4×g5! 32. Ve1—g3, Vg4×g3. 33. Bd3×g3, Hg5—f3. 34. Hg2—e3, Ff6—e5. 35. b3—b4, Fe5—a7. 36. c2—c4, Fa7—d4. 37. b4—b5, Hf3×g1. 38. Kh1×g1, f7—f5. 39. Kgl—f1, f5—f4. Világos feladja. Sakkhr. A Győr és Tata közötti városközi mérkőzés 6:0 arányban a győriek javára végződött.

S T R A S S E R

Govorokok Bearberik Marucétek Creppok Eponjeok nagy választékban Uj órák!

SZERKEZTŐI VÉLEMÉNYEK

Buzakalász. Ha őnt érdekli az a fiatalember, aki házukhoz jár és ha nem volna rossz partie, akkor egyszerűen kérdezze meg, hogy milyen célből jár a házukhoz. Mert végre is, ha egy fiatalember leányos házhoz jár, hírbe hozza azt a leányt s a férfit udvarlónak. A leányt menyasszonynak tartják. Egyszerűen mondja meg neki hogy: ha nincs komoly szándék, jobb, ha elmarad. Amúgy második kérdését illeti, ha egy fiatal leány a német nyelvet bírja és kézimunkához ért, könnyen kap alkalmazást akár Bécsben, akár itthon is Aradon. De mi azt ajánljuk: ha csak alkalma van hozzá, menjen inkább férjhez. Mert csak akkor lesz igazi otthona. — Szivárvány. Nagyon nehéz volna önnek tanácsot adni, mert őnt minden vágya a művészet felé vonzza. Szeretne színészni és ezt rokonai segítségével el is érhetné, de akkor is kell mondania arról a fiúról, akit szeret. De az is kérdés, hogy annak a fiúnak négy év alatt nem változnak-e meg az érzelmei és nem hába vár-e rá? Aki nem ismeri őt, az nem mondhat róla véleményt. Kérjen tanácsot valamilyen közeli hozzátartozójától, aki ismeri azt a fiút, akire önnek még négy évig kellene várnia. — Huszadik század.

Mielőtt a meglévő bizalmas kérdőjét végleg elutasítaná, tudakolja meg attól a fiutól, akit kedvel, hogy tulajdonképpen milyen érzéssel viseltetik ön iránt? Mert végre is a mai viszonyok mellett nem lehet egy jó partiet könnyedén elszalasztani. Becsületesen és szimpátián alapuló házasság nagyon sok esetben lett boldog és viszont sok, nagy szerelméből kötött házasság végződött csalódással és válással. A leányok jól teszik mikor a jövőjükéről van szó ha a szülői tanácsra is hallgatnak. — S. E. Műslak. Hozzánk intézett levelére szíves tudomására adjuk, hogy az abban kért felvilágosítás megadása meglehetősen nehézségekbe ütközött, s hosszabb időt vett igénybe, mert akórtárgyú könyvek az utóbbi években nem igen kerültek könyvtárul forgalomba. Hosszabb utánjárással aztán mindössze három ilyenirányú könyvet fedeztünk fel, s azt hisszük, hogy ezek megfelelőek lesznek önnek. A kérdéses három könyv címe: Sturwer Tűzijátékok könyve. Pattantyús. A kis tűzművész. Loden Lustfeuerwerker. A három könyv a Kerpel-féle aradi könyvkereskedésben kapható. — P. O. Zombolya. A sorsjegyek húzását — értesülésünk szerint — megint elhalasztották, ezuttal azonban bizonytalan időre. — K. József Arad. A Polgári Menház Aradon az Andrei Muresan (Nádor)-uccában van. A feltételeket Székessy gondnoktól tudhatja meg, aki napközben a Bui. Reg. Ferdinánd (Józseffőherceg)-uton a Csanádi Takarékpénztár épületében lévő Maresch üzletben található.

Szerelmes 24. Levele tele van ellentmondásokkal. Azt írja, hogy szereti a szóbanforgó fiatalembert, az is szereti magát, de viszont jegyben jár egy más leánnyal és maga tudja is ezt. Nem akarja átadni más leánynak szerelmét, de természetesen sem akar fellépni. És

most tőlünk kér tanácsot, hogy mit csináljon. Nagyon nehéz itt tanácsot adni. Vagy szereti magát az a fiatalember, aki levele szerint jómódu — és akkor gondolkodás nélkül feleségül veszi, ami természetesen következménye is lenne egy évi udvarlásnak és kölcsönös szerelemnek. Ha pedig csak huzza-halasztja a dolgot és közben titokban egy másik, gazdag leánnyal jegyzi el magát, akkor ezt a csuf árulást csak úgy torolhatja meg, ha minél hamarább kiadja az utját. A megsértett nő méltóság és hiúság nem frázis. Nem adhatunk más tanácsot, minthogy szakítson a férfivel. Kezdetben fájdalmas lesz, de végül is nincsen az a fájó seb, ami be se gyógyulna. Maga még fiatal és remélheti, hogy a sors utjába vet egy olyan férfit, aki őszintébb, előkelőbb gondolkodású és aki nem él vissza egy leány hiszékenységével. Más tanácsot mi nem adhatunk. — Fejes Tódor. Any nyil idő múlva lehetetlenség megkapni azt a lapot. Azt tanácsoltuk, hogy ha tudja pontosan a kérdéses lapszám pontos dátumát, úgy ennek megjelölésével írjon a bucaresti lap kiadóhivatalába, mellékeljen válaszbélyegét és bizonyára megkapja a lapot.

MOZI

xx „Ezeregy éjszaka“ filmbemutató ma vasárnap az aradi Apollóban. A modern filmművészet legnagyobb szenzációja kerül vasárnap az Apolló mozgószínház műsorára. Az „Ezeregy éjszaka“ bűbájos mesei elevenednek meg a filmen, oly briliáns feldolgozásban, amilyent a feledhetetlen szépségű mesék méltán igényelnek. A csodafilm vasárnaptól keddig szerepel az Apolló mozgószínház műsorán. Az előadások vasárnap 3, 5, 7 és 9 órakor, hétfőn 5, 7 és 9 órakor kezdődnek.

xx „Vasidegzetű ember“. (Kalan kórdráma bemutató ma vasárnap az aradi Urániában.) A legújabb Harry Piel kalanddrámát, a „Vasidegzetű ember“ című slágerfilmet mutatja be vasárnap az Uránia mozgószínház. A nagyszerű film szerdáig szerepel az Uránia mozgószínház műsorán. Az előadások vasárnap 3, fél 5, 6, fél 8 és 9 órakor, hétfőn fél 5, 6, fél 8 és 9 órakor kezdődnek.

Cenzurat: Prefectura Judetului.

Feladó szerkesztő:
RÉTHY JÓZSEF.

MELEGKALAP

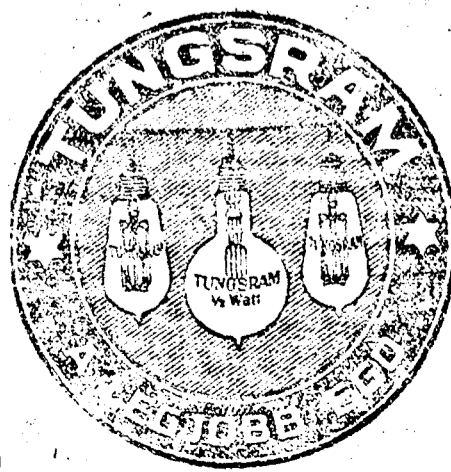
A tavaszi idény kezdetével a sikeresen működő 1360 női kalap tanfolyamot újból megkezdem. Ugyiszintén tavaszi kalap-újdonságok készítését a legújtanfolyamban vállalom. **Cornelia Binder** Arad, Strada Eminescu (Deák F.-u.) 4.

Ismét kapható!
Temesvári Söröző R.-T.
rendkívül magas fektartalmu
fekete erő söre

Egyedül álló különlegesség!
Nem tévesztendő össze

hasonló nevű más sörökkel.

NYILTTÉR.

E rovat alatt közlöttékért nem vállalunk felelősséget.

ÜZLETÁTHELYEZÉS!

Van szerencsém a t. c. nagyérdemű közönség tudomására hozni, hogy Aradon, Str. Bratianu 11. sz. alatti üzlet-helyiségemet szintén Str. Bratianu 21. szám alá

HELYEZTEM ÁT.

ahol úgy én mint új cégfarsam azon leszünk hogy a legkényesebb igényeknek is megfeleljünk. Kérjük a n. é. közönség szíves pártfogását. Tisztelettel: 1657 TAGLICHT si COMP.

Uj cipész üzem!

Tudatom a nagyérdemű közönséggel, hogy Aradon, Str. Mărăsesti (volt Kossuth-ucca) 4. sz. alatt a mai kor igényeinek teljesen megfelelő

CIPÉSZÜZEMET

nyitottam, hol mindennemű ORTHOPÉD CIPŐK készítését vállalom, a mi a legkényesebb igényeknek is megfelelő. Mindennemű javításokat is vállalom. Ugyanott elsőrendű munkások felvételnek. 1652

Szíves pártfogást kér:
JACOB GUBMANN.

Köszönetnyilvánítás.

Mindazoknak, kik szeretett jó fiunk

Csenky Laci

temetésén résztvettek, koporsójára koszorút helyeztek, részvétük kifejezésével mély bánatunkat enyhíteni igyekeztek, ezuton mondunk halás köszönetet.

Osenky Lajos és neje
Matuszka Margit.
1620

Köszönetnyilvánítás.

Mindazoknak, kik jó apánk

Mihályovics Josza

temetésén résztvettek, koporsójára koszorút helyeztek, részvétük kifejezésével mély bánatunkat enyhíteni igyekeztek, ezuton fogadják köszönetünket.

Mihályovics György.

Timisoarai mozi.

Belvárosi mozi: Március 22—27.
Gyárvárosi mozi: Március 25—30.
Mehalai mozi: Március 28—29.

Monumentális német mozimű francia rendezéssel! Oriási világsiker!

TROJA PUSZTULÁSA.

Nagy történelmi film. Monumentális antik tragédia. 2 rész. 11 felvonás.

Játékterv:

Belvárosi mozi: I. rész március 22, 23, 24. II. rész március 25, 26, 27.
Gyárvárosi mozi: I. rész március 25, 26, 27. II. rész március 28, 29, 30.
Mehalai mozi: I. rész március 28, II. rész március 29.

Jön: KÖNIGSBERCHEN.

GABY DESLIS, TANCOSNÓ SCRSA. Monumentális szalon film a reális életből merítve. Főszerepekben: Éva May és Bruno Kastner.

RENAISSANCE

divatruház
ARAD, STR. BRATIANU No. 2.
(Weitzer János-ucca) 2. sz.
Minerita-palota.

14860

Husvétinagyárjegyzéke:

Szövetek:

- 140 cm. Tiszta gyapju coovercoat szövet ... L. 590, 675.—
- Valódi angol coovercoat (costim és kabátra) ... L. 780—850.—
- Tiszta gyapju sötétkék női ruhászövet ... L. 288.—
- 140 cm. Kockás divatszövetek (tisza gyapju) ... L. 459.—
- 150 cm. Tiszta gyapju férfi ruhászövet ... L. 350.—
- 150 cm. Coovercoat raglán kelmo. ... L. 750.—
- Kockás mosászövet ... L. 89.—

Selymek:

- Kabátselymek minden minőségben.
- Nyers selymek ruhára és belésre ... L. 199.—től
- Mintás Pouplinok ... L. 218.—
- Crep marocain minden színben ... L. 250, 310, 375.—
- Tiszta selyem Ottomán ... L. 725.—
- Selyem Creppek ... L. 198.—
- 100 cm. Crep de chen ... L. 490.—
- Mintás crep marocain ... L. 390.—

Divatujdonságok:

- 100 cm. Cérna marocain L. 139.—
- 100 cm. Cérna Eponge (mintás) ... L. 98.—
- Grenadínok minden színben L. 98.—
- 100 cm. Liberté belés legszebb mintákban ... L. 105, 150.—
- Futószőnyeg ... L. 98.—től

Kalapsejtmek, chiffonok, vásznak, harisnyák
Ugyanott angol uri szabóság!

Arad, Strada Alexandri 5. szám.
a Központi helyiséggel szemben a
„Salon de Moda“
kalapszalón 761

ajánlja eredeti bécsi modelljeit,
valamint trotteur kalapujdonságait
a m. t. hölgyközönség figyelmébe.

Könyv és papirkereskedő
segédet keresünk
épri 1-i belépésre.

Ajánlatok „Jó jövő“ jellegre Rudolf Mosse hirdetőbe (Sándor hírlapíróda) Arad. 7634

Uzlethelyiség kiadó
Arad, Str. Eminescu (Deák Ferenc-ucca) 3.
Bővebbet ugyanott.

Zefir férfi ingek 2 gallérral, divat mintákban 230.— Lejtől
SZÜCS-nél Arad, a motorállomással szemben.
Női harisnyák, gyermek patent harisnyák rendkívül olcsó árban.

Olesó tölgy parketta — hulladék tűzifa
kapható az ARADI FAIPARI VÁLLALAT Curtici-uti fűrésztelepén.
Telefonszám: 187 és 501.

Ruhákat szépen, gyorsan és pontosan fest, tisztít: **Hoszpodár,** Arad, Str. Stroieson (Teleky-ucca) 13.

Gurahonci 1^a portland cementet
állandóan raktáron tart és legolcsóbban elad
engros és detailban
a gurahonci cementgyár vezérképviselői:
Kornis Zeigmond és Márton, Arad,
Bul. Reg. Ferdinand No. 48. (voit Fa-ucca sarok). — Telefon 654. 10184

Kétszobás magánház

csukott folyosó, sátorénnel, istálló, 16655 sertésöl, 260 gyümölcsösökkel Ségában, 120.000 lejért eladó „ARGUS“-nál. Arad, Str. Eminescu I. Deák F.-u

Belvárosban

kétkétszobás, suterénes magánház garázzsal, istállóval, 20.000 lej jövedelemmel, 250.000 lejért átvehető „ARGUS“-nál, Arad, Str. Eminescu I. (Deák F.-u) 16654

Házát telekkel 45.000 lejért

Str. Mos Ajun (Szél-ucca) parcellánkon ma délután a helyszínen részletre is eladunk. „ARGUS“ Arad, Str. Eminescu I. 16653

Zongora hangolást és javításokat olcsón eszközöl
MELIS, Arad, Str. N. Pompiliu (Kasza-ucca) 21. sz.
VEZÉK és ELADOK zongorákat

Ötszobás magánház

elő, fürdőszobával, szőkőküttel, jövedelmező, suterénnel, belvárosban, 500.000 lejért eladó. — Kizárólagos megbízott: „ARGUS“ Arad, Strada Eminescu I. (Deák Ferenc-ucca). 16654

Alkalmi malomeladás

Zárta vámmalom, Mátyás-féle olajmalommal, bizsaldával, gazdasági épületekkel, 4 szobás modern lakosztállyal, visszavonulás miatt 1.200.000 lejért részletre is eladó, vagy a berendezés eladó. — Érdeklődni csak személyesen, kizárólagos megbízott: „ARGUS“, Arad, Strada Eminescu No. I. (Deák Ferenc-ucca). 16653

Illits BRISTOL-szálló
BUDAPEST.
Dunaparton, minden elképzelhető kényelemmel. Elsőrangú Duna-étterem és polgári étterem. Kitűnő konyha. Kávész. Mérsékelt árak.

NŐI ÉS FÉRFI KALAPOK

TISZTÍTÁST ÉS FESTÉST minden színben kemény kalapok tisztítását, szegését, panama szalmakalapok fehérítését, valamint mindennemű alakítást a legújabb divat szerint pontosan készít GALLO GYÖRGY kalapos. Arad, Str. Bratianu 19. — Ugyanott új kalapok filc szalma selyemből izléses kivitelben készülnek. 1209

Modern magánház

2 szoba, konyha, kamara, nyári konyha, nagy gyümölcsös kert, az ingatlanban REFAPRIALAS VÉHITT rendkívül olcsón eladó. Megbízott: „ARGUS“ Arad, Str. Eminescu I. szám. (Deák Ferenc-ucca.) 16653

Cséplőgépek

huzatos és magánjáró, átala- kított és eredeti, ugyiszintén magányos cséplők, herefej- oó tők, elevátorok, oo

Olcsón,

vétel esetén kedvező fizetési feltételek mellett alantól óégaranciát vállal:
Keilner Lajos és Fia,
Arad, Str. Col. Paulian No. 2., C. F. R. üvével szemben. 1661

1588 Elekes h. Irada, Braşov.
Galanteri foglalót
azonnali belépésre keresünk.
Ehrlich Testvérek & Co.
ékszerárugyár, Braşov, Str. Porti 67

Rossz óráit **REINER JOZSEF** műorá- javításnál. LECHNER, volt Csász. és Kir. udvari órástani- nyárál ARADON, a lutheránus templom mellett.

Gyermekkosci

legfinomabb kivitelben legolcsóbban kaphatók. Mindenre- mű gyermekkosci javítások. 1063

Gyermekkosci üzem

Arad, Str. Simeon Bellut 19, (Dorseyffy-u.) Str. Mărăvesti (Kossuth-ucca sarok.)

PÉNZZÉT
5000 lején felül előnyösen gyümölcsöz- tetetheti **Ludovic Klein,** Arad, Calea Saguna 82. sz. pénzügyvétség útján. Telefon 6—38. Válaszbélyeg. 829

„ARGUS“ alkalmi kínálata!

Főútvonalon sarok bérpalota 21 lakással, 3 üzlethelyiséggel, szép bérjövdelemmel egy és fél millió leiert.

Belváros szívében sarok bérház 6 üzlettel, 7 nagyobb lakással, évi 300.000 leu jövedelemmel egy és fél millió leiert.

Főútvonalon bérház 14 modern parkettás, fürdőszobás, cserépkály- hással lakással, 9 szoba elfoglalható- sággal, egymillió leiel átvehető.

Modern szép bérház 10 lakás- sal hatszázötven ezer leiert, 300.000 leiel átvehető.

Kétkétszobás magánház 4 parket- tás, fürdőszobás elfoglalhatósággal 500.000 leiert.

Kisebb-nagyobb külvárosi há- zak 45.000 leutól 200.000 leig min- den árban.

„Argusnál“ Arad, Str. Eminescu (Deák Ferenc-u.) 16654

Olasz Vörös Kereszt
sorsjegyet
és
nyereményjegyet
minden mennyiségben
veszünk.
730

PALLAS BANK
Arad, Bul. Reg. Maria (And- rassy-t.) Pavillon. Telefon 382.

Cserép és téglagyár
azonpall belépésre a Regát- ba jól szakképzett
üzemvezetőt keres.
Állandó állás biztos. Jövő biz- tosítva. Ajánlatot „Sürgős en“ jeige alatt az Aradi Közlöny kiadóhivatalába kér. 1627

Kerékpár sanatorium
Arad, Strada Mă- răceşti No. 6. (Kossuth-ucca)

Rendelésre elfogad új kerékpá- rok készítését és minden e szak- mába vágó speciális javítását

Ioan Sambura

Elsőrendű zománcozás! — Vesz és elad kerékpá- rokat, motorkerékpárokat, varrógépeket, kerék- párgummi és alkatrészek állandóan raktáron.

Peszach-ünnepi kóser „UHU“-kávé
kapható minden fűszerüzletben KOPL REICH főtisztelendő ur hehserével ellátva

Büntény vagy szerencsétlenség áldozata lett az eltűnt nagykereskedő.

Még mindig sikertelen a kutatás Kardos Béla után. — A nagykereskedő semmi esetre sem utazott külföldre. — Vallomás két gyanús emberről.

(Budapest, március 21.) Kardos Béla, a dúsgazdag miskolci nagykereskedő titokzatos eltűnése, a melyről a Közlöny mai száma teljes részletességgel számolt be, ötödik napja foglalkoztatja már a budapesti rendőrséget. Laky Lajos detektív-főnök utasítására egész detektívcsoport keresi az eltűnt miskolci vasnagykereskedőt, de minden eddigi kutatás eredménytelenül végződött. Kardos Bélának nem sikerült nyomára akadni, de még csak azt sem sikerült megállapítani, hogyan tűnt el olyan nyomtalanul hét-főn este hat és hét óra között? Kardos Béla személyleírását és arcképét megmutatták mindazonkon a helyeken, ahol Kardosnak meg kellett volna fordulnia, felvilágosítást azonban senki sem tud adni az eltűnt vasnagykereskedőről. A rendőrségen egyre jobban az a vélemény terjed el, hogy valami büntény vagy szerencsétlenség áldozata lett Kardos. Lehetetlenek és kizártnak tartják ugyanis, hogy öngyilkossági szándékkal foglalkozott, vagy foglalkozhatott volna. Tegnap a szobájában tartott kutatásnál megtalálták utlevélét és ezzel illuzóriussá vált az a hit, hogy Kardos Béla Abbáziában üdülő feleségéhez utazott. A rendőrséget most inkább csak a bejelentések foglalkoztatják, amelyek a család tízmillió koronás jutalom kittizésével kapcsolatban történnek a főkapitányságon. Összesen 12 ilyen bejelentés

érkezett. A legérdekesebb volt az, amelyben egy hölgy telefonon jelentette a Park-szállodából, hogy egy,

a személyleírással tökéletesen megegyező őszhajú férfi szállt meg a Park-szállóban.

A hozzátartozók és a detektívek azonnal odarohantak és egy, Kardos Bélára határozottan, de nála 10—15 évvel idősebb urat találtak.

Ekkor a főkapitányságon már újabb bejelentés várta őket. Egy Márkás nevű ember telefonon felhívta a főkapitányság figyelmét arra, hogy Miskolcra ismeri Kardos Bélát és látta, hogy amikor a miskolci vonattal Pestre jött, Kardos állandóan két idegen ember

kísérte figyelemmel. Ugy látszik, ezek láthatták, hogy nagyobb őszszegű néz van nála. A rendőrségtől megkeresték ezt a Márkás nevű urat és az ő előadása alapján új nyomozási irányt vezettek.

A többi bejelentett tíz különféle ut, amelyet a detektívek még az éjszaka folyamán lejárta, egyelőre egyik valótalannak bizonyult. Ebben a pillanatban a rendőrség Kardos Béla ügyében csak annyit tudott megállapítani, hogy minden jel szerint Erzsébetfalvára indult Kardos, hogy ott édesanyjánál vacsorázzon, a hóvihárban azonban eltévedhetett és így történhetett vele valami szerencsétlenség, vagy büntény.

Kardos Béla nagykereskedő megrendően titokzatos eltűnéséről Aradon lakó fivére Kardos Géza dr. volt gyermekmenhelyi igazgató távirati értesítést kapott, mire Kardos dr. ma reggel Budapestre utazott, hogy családjával egyetemben ő maga is részt vegyen eltűnt bátyja felkutatásában.

BUCURESTI PILLANATFELVÉTELEK.

Jó üzlet a táviratblanketta. — Pompás erdélyi vendéglők Románia fővárosában. — A muskálík különös szektája s annak furesa szokásai.

Bucuresti, március 21. (Saját tudósítónktól.) Románia fővárosa az erdélyi embernek mindig nyújt valami újszerűt és önkénytelenül visszatükrözi a „Keletet.“ Amint az erdélyi ember végig halad a főváros uccáin, mindig is talál valami olyat, amit szűkebb hazájában nem igen láthat.

Amikor a hosszú, 15 órás út után Bucurestibe érkezik az ember, első gondja, az „otthon-

maradottakat“ értesíteni, hogy szerencsésen „megusztá“ a nagy Olthíjat, amely bizony már sok remegést élesztett az utasember lelkében. Az első út tehát a

főpostára

vezet, hogy sürgősen menjen a távirat „haza.“ A bucaresti főposta egy hatalmas nagy épület, a melynek északi részében van a táviró hivatal elhelyezve. Az itt nyüzsgő rengeteg emberen keresztül törve magadat jámbor olvasó, végre eljutsz a táviratfeladási hivatalnoknőhöz. Mintán idegenből jössz, szükséged van egy táviratlapra, amelyet illedelmesen kérsz a kisasszonytól. A kisasszony helyett, az ott szolgálatot teljesítő postaszolga kihuz a „széből“ egy 1/2 iv papírt, amelyre egy 50 banis segélybélyeg van ragasztva s ezt nyújtja neked jámbor táviratkozó. Egy lejt kér érte Jó üzlet?! ugye jámbor olvasó? Egy iv papírből csinál az élelmes szolga 16 ilyen távirati lapot s kap érte 16 lejt, amikor annak bolti ára 50 bani, a bélyegekkkel együtt tehát 8 lejt 50 banit fektet bele a vállalkozásba s nyer rajta 7 lejt 50 banit vagyis 95 százalékot. Ha már most a táviratot meg is akarod írni, akkor külön fizetsz egy lejt a „tollszárfelügyelő“-nek, tehát már előre fizetsz 2 lejt. Ennival drágább már a sürgöny. Nem szívesen ugyan, de azt gondoljuk magunkban „hadd keressen szerény“, ugyanis gyenge a fizetése s avval megvünk tovább a dolgunk után. Előbb a nem hivatalos, azután a hivatalos dolgokat intézzük el, mert a minisztériumokban csak 11 óra után lehet valamit elintézni.

Munka végeztével új gondok kezdik gyötörni a „vidéki“, mert a fővárosban szokásos ételeket az erdélyi ember gyomra nem igen

veszi be. Legújában már vannak Bucurestiben

erdélyi konyhák.

ahol az erdélyi ember szájaize szerinti ételeket főznek. A gazdagok elmennek a Metropol-étterembe, ahol jól erdélyiesen főznek, a kevésbé tehetősek a „Parcul Otetelesanu“-ba, amelynek, tulajdonosa Böhm Bandi, a cluji és oradea-marei vendéglős és kávézó Böhm-familia egyik sarja. Valamikor aktív huszárfőhadnagy volt, ma azonban elsőrendű vendéglős, mert igazán jó, magvat konyhát vezet és emellett olcsóbb, mint bármely más bucaresti vendéglő.

Külön érdekessége a fővárosnak a bérkocsisok, az úgynevezett

„Muskál-ik.“

Ez egy külön vallási szektá, amelynek tagjai alávetik magukat egy „elférfiatlanítási“ operációnak, a melynek következményeként ezen emberek bajusz- és szakállszőre kihull. Ezáltal nőies arcot nyernek a „muskálík.“ Nevükhöz hasonlóan oroszosan öltözködnek, hosszú bársony kaftánba s így hajtának végig a városokon. A szektá törvényei szerint a fiatal muszkálíkat megházasítják és 1—2 év után elférfiatlanítják őket. Ha ezen idő alatt örökösük születik, akkor az örökli az „otthonát“, ha pedig örökös nem marad, a vagyon — ló, kocsi, stb. — a szektára marad, amely azt tovább adja ugyancsak egy muskálínak. Egyedüli szórakozásuk és kedvtelésük a szép ló, amelyeket gyönyörűen ápolnak is. (W. M.)

Megint kivégzés volt Eszéken.

Csaruga mellé temették a felakasztott rablógyilkost.

(Eszék, március 21.) Alig két hete, hogy az eszéki törvényszék fogházának udvarán felakasztották Csarugát és Prpicset, a két rettegett szlavóniai rablóvezért. Most újabb kivégzés történt ott, felakasztották Latinovics Milán cementgyári munkást, aki meggyilkolta és kirabolta Latinovics Szima nevű rokonát. Ez év januárjában volt a bírósági tárgyalás, a gyilkos azt vallotta, hogy önvédelemből ölte meg rokonát, azonban a vizsgálat kiderítette, hogy előre megfontolt szándékkal történt a gyilkosság. Halálra ítélték a munkást, aki felebbezett. Az ítéletet a felsőbb fórumok is jóváhagyták és így csak a kegyelmi kérvény volt az utolsó menedék. Tegnap délután küldöttség kereste fel Sándor szerb királyt, aki azonban elutasította a kegyelmi iránti kérelmet. Amikor a végse ítéletet felolvasták a gyilkos előtt eszméletlenül összeesett. Latinovics még akkor is midőn reggel a bitófához vezették, alig tudott a lábán állni. Az orvosok 11 perc elmúltával konstatálták a halált és Latinovics Milánt a hírhedt rablóvezér, Csaruga mellé temették el.

fia hiába várja, hogy övé legyen végre a birtok. Irracionális, novellaszerű lesz így Schönherr darabjának a vége, mert az öregkor nem győzhet végleg a két nemzedék harcában, egyszer mégis meghal a szivós, vén paraszt és a természet adja oda a fiúnak azt, amit nem volt ereje az apjától elvenni.

Bibó Lajosnál tragikusabb az összeütközés az öreg és a fiatal paraszt között, akik egyformán éheznek a földet és makacsul ragaszkodnak igazukhoz. Schönherr ostoba, gyöngy parasztlegénye helyett itt az erős, sürgöny, elszánt vő kerül szembe a kemény, apóssal, aki nem akarja odaadni a jussát még akkor sem, mikor a törvény már odaítélte. Nem a természet győz itt, hanem az ökök és a második felvonás végére véres gyilkosság teszi a pontot.

A dráma azonban nem áll meg itt. Következik a harmadik felvonás, amelyben kiderül, hogy hiába gyilkolt az erősebb, a fiatal, a végzet útját állja annak, hogy boldoggá legyen a vérrel szerzett jussal. Sötét pesszimizmusban csendül ki a dráma, amelynek végén a rombadólt életet sirató férfi zokogása hirdeti, hogy hiába volt minden áldozat. És talán itt újra szimbolikussá lesz Bibó Lajos drámája, amely egy emberben állítja

színpadra a földre vágyó, földet váró egész magyar népet, anélkül, hogy teljesen adná a nagy probléma megoldását.

Izmos tehetségű, érdekes író mutat be a Nemzeti Színház újdonsága. Ebben a drámában a naturalizmus legtöbb emberrajzó és levegőt teremtő értéke bekeletrül a magyar parasztdramába és igazi dráma lett belőle. Bibó Lajos sikerrel vállalkozott arra a stílusküzdőre, hogy közönséges emberek életének hétköznapi sorokban tükröződő tragédiáját naturalisztikusan és mégis drámaián fejezze ki.

A darab lassu járása is teljesen megfelelő stílusa a magyar paraszt méltóság teljes nyugalmának és a Nemzeti Színház Horváth Jenő rendezésében kitűnő előadásban hozza színre. Bartos Gyula szűkszavú, kemény öreg parasztja csupa erő és elfojtott indulat. Ellenfelének szerepében Kiss Ferenc markáns alakítással tér vissza méltó helyére, a Nemzeti Színház színpadára s értékes művészi eszközökkel állítja elénk a juss tragikus hősét. A női szereplők: D. Ligeti Juliska, Somogyi Erzsé, Gömörly Vilma, Kiss Irén, Fáy Szereána kitűnő epizódalakításokat adnak és teljes elismeréssel kell megemlékezni Rózsahegyi Kálmán, Sugár Károly játékaról is. (cs. a.)

Éhgyomorra fél pohár
SCHMIDT HAUER - féle

Bucuresti

keserűvíz

Jó bűvágyat,

kellemes közérzést

és munkakedvet biztosít.

Az I G M Á N D I nem tévesztendő össze másfajta keserűvízzel.

Leirer Lőrincről — Pödör Gyuláig

Hogyan fedezte fel a budapesti rendőrség Leirer Amália gyilkosát. — Külön utakon járó nyomozás, amely utalán hamis vágányra terelődött. — A Leirer-nyomozás hiteles története.

1925. február 19-én délelőtt feltűrt órákor a Teréz-körút 6. sz. házában lakó Leirer Amáliát meggyilkolva találták a lakásán, a hálószobában. Az apja: Leirer Lőrinc barátja: Kerstens Tódor hollandus textilgyáros és az utóbbi ügyvédje: dr. Missner István nyitatták ki a zárt lakást lakatossal, de csak a külső ajtót, a belsőt a hálószoba nyílót a jogtanácsos nyitotta ki a Kerstensnél lévő kulccsal. Ő maga ment be előre és látta elsőnek az egykor szép nő borzalmas holttestét, amelyet sem az apa, sem a barát nem tudott megnézni. Félórával utóbb már a helyszínen megjelent a rendőrség és megindult a nyomozás még pedig minden támpont nélkül.

Az orvos szakértők véleménye szerint a gyilkosság vagy két hónappal azelőtt történt, a gyilkos fejbévágta áldozatát valami tompa eszközzel, alighanem ólmos bottal, de a leánynak nagyon erős koponyaszontja volt, az ütéstől mindössze elájult, mire a gyilkos három késszurással végzett vele. Tekintettel arra, hogy az ajtókat becsukhatta, tekintettel arra, hogy a nőt, aki egyébként gazdag volt és rengeteg toalettként megpongyola állott rendelkezésére, meggyilkolásakor azonban rongyos, otthoni munkához szükséges öltözéket viselt, első szempillantásban arra engedett következtetni, hogy a gyilkosságot bententes követte el.

Hamis vágány, amely Leirer Lőrinchez vezetett.

Ki lehetett ez? Ily esetekben a rendőrségnek leghatalmasabb segítőtársa a sajtó, amely a nyilvánosság előtt pertraktálja a legnagyobb részletkéig a homályba borult ügyet és felkelti az emberek figyelmét. Mint minden ily esetben, ezuttal is rengeteg tücsköt-bogarat hoztak össze a tanúk: így a rendőrség súlyos munkája volt pár száz jelentésből leszűrni az igazságot. Hetek kellettek hozzá! Nem védem a rendőrséget, amikor azt állítom, hogy könnyű volt hamis vágányra sodródni. Leirer Lőrincnek rengeteg ellensége van és a nyomozó hatóságok részben ezek által épített hamis vágányon haladtak előre. Erre vetették magukat és megtörtént a nagy kudarc: Leirer Lőrinc letartóztatása.

De nincs a világon olyan rossz, amely jóra nem fordulhat, éppen ez a nagy kudarc is siettetett az igazság kiderítését. Eddigél, míg Leirer nem volt letartóztatva, jóformán senki sem mozdult. Sem Saguly, sem senki más. Legvalószínűbb nem úgy, ahogy kellett volna. Leirer Lőrinc letartóztatása előtt, február 23-án, a sok között két ember: Ducza Ferenc és Kozma Sándor szénügynök járt a főkapitányságon, ahol bejelentették, hogy alapos gyanujuk van egy Bolla József és Pödör Gyula nevű emberre, akiket régóta ösmernek és akikről főként Ducza állította, hogy rendkívül furán viselkedtek, úgy, hogy lakásukból kiutasította őket. Ez december végén történt, közvetlenül a karácsonyi ünnepek előtt, amikor is a nála látogatásban járt Bolla kabátja egyik szárnya felibbentve, alatta szíjjon lógó rohamkést pillantott meg, mire azt a magyarázatot kapta Bollától, hogy éjszaka erdőn halad át lakása felé és nem tudja, mikor támadhatják meg. Erre kell a kés.

A gyilkosság felfedezése után négy nappal.

Négy nappal a gyilkosság felfedezése után tehát jelentkeztek Ducza és Koz-

ma a főkapitányságon, ahol vallomásaikat — melyhez hasonló zsánerű vagy két tucat feküdt, de mások ellen — jegyzőkönyvbe foglalták és megindították az eljárást Bolla és Pödör ellen. Ducza és Kozma egyuttal írásbeli felhatalmazást kaptak, hogyha valahol meglátják Bollát vagy Pödört, adják rendőrkézre. Tehát: már négy nappal a gyilkosság felfedezése után egy másik vágány is kiépült, még pedig a helyes, az igaz. Miért nem lépett erre az utra teljes erejével a rendőrség?

E ponton fordult meg a siker. Nyomoztak ebben az irányban, de nem központi irányítás mellett, hanem különállóan. És itt történt a hiba. Míg — ha szabad kifejeznem magam — a főstrom az első, a hamis vágányon bonyolódott le, addig a helyes uton lassan folyt le a nyomozás, még pedig két oknál fogva. A másik vágányon haladók ugyanis, gondolva, hogy az első járók vannak helyes uton, nem forszirozták kellő eréllyel munkájuk és másodsorban meg nehézségeik voltak: Sem Pödört, sem Bollát nem találták 28-ika óta. Itt közbe kell szurnom Pödör személyére vonatkozó hiteles adatokat, hogy a továbbiakat megértsük. Pödör prototípusa a gonosztevő-világot alkotó alakoknak. Tolvaj, betörő, uccai nők kitarotója stb. Itt-ott felbukkan, mint elektrotechnikus, mint pincér stb., tisztességes pályán is, de csupán azért, hogy körülnézzen, hogy merre folytassa a bűn ösvényén egyelőre megszakadt utját?

Hiteles adatok Leirer Amália gyilkosáról.

A második vágányon járó detektívek lassan, de szisztematikusan megállapították február 23-ikától kezdve március 9-ike között való idő alatt a következőket:

1. Pödör azonos azzal az emberrel, akit 1924. december 28-án a tázoltók mint köz- és örveszélyes ürtűtet a Ferenc József-híd turuljáról leszedtek és az angyalföldi tébolydába internáltak, ahol Rakovszky Gyula néven ismerték és ahol mint üldözési mánlában szenvedőt kezelték, akinek kényszerképzete az, hogy megölt egy nőt, akinek szelme üldözi.

2. Pödör a karácsony előtt való időben elegánsan járt. Monoklit hordott. Többször hangoztatta: ismeretségben áll egy nővel, aki pénzzel tartja. Mint-hogy a gyilkosság felfedezése után mindjárt felbukkant egy monoklit viselő fiatalember gyanus alakja. Pödör személye már ezért is előtérbe nyomult, de csak a második vágányon járók előtt, akik konstátálván, hogy Pödör januárban megszökvén a tébolydából és sehol sem található, valamint Bolla tartózkodási helye is ismeretlen, jelentést tettek kutatásuk eddigi eredményeül, gyanuloknak adva kifejezést, hogy Pödör és Bolla lehetnek a gyilkosok, mert ezeknél többen ékszereket láttak, két ízben pedig Bollához hasonló férfiú néven ezüstöt és egy arany retikult kisírtelt beolvasztani.

Hol követte el a hibát a pesti rendőrség.

Egy nappal azután, hogy az öreg Leirer Lőrincet átkísérték az ügyész-ség fogházába, történt-e beszámoló-sok és nem egészen tizenkét órával később jelentette a fogház ügyésze, hogy Saguly Ferenc nevű rab, aki pár héttel azelőtt egy Bolla József nevű férfivel együtt apróbb lopási és betörési ügyek miatt lelett tartóztatva, szancsiós val-

lomást tett. Látván a fogházban az ártatlanul letartóztatott Leirer Lőrincet, megszólalt a lelkiismerete és látni akartván kéthetes újszülött fiát, elmondotta az ügyész előtt, hogy Pödör a gyilkos. Bolla és ő a zsákmány elrejtése körül segédkeztek neki.

Telefonon közölték ezt a hírt a főkapitánysággal, ahol azonban már tudták a második vágányon-járók alapján, hogy Pödörnek és Bollának mily szerepe van a gyilkosság körül.

Tehát Sagulyi jelentkezése csak sietette az igazság kiderítését. Nélküle legfeljebb csak még húzódott volna egy-két napig. Ducza és Kozma urak figyelemzetésére különállóan kezdődött a helyes nyom lejárása.

Különállóan. És ebben rejlik a hiba. Ha az egész nyomozás egy helyen koncentráltódott volna, akkor nem siettek volna Leirer letartóztatásával: megvárták volna a Pödör-féle nyom tisztázását.

Ez a nyomozás hiteles története elő-
híjban.

Rejtély, amit csak Pödör oldhat meg.

Most már csak Pödör hiányzik, hogy megtudjunk, mint történt december 22-ike és 24-ike közti időben, Leirer Amália lakásán a gyilkosság. Az apa állítása szerint december 22-én leányánál járt, tehát még akkor élt. A szomszédok. Mály Gerőék szerint, őik 22-én és 23-án nem voltak otthon, csak 23-án este jöttek haza, de azután nem halottak semmi gyanus neszt, segélykiáltást. Tehát csak 22-ike és 23-ika között történhetett a gyilkosság.

Már most mint jutott be Pödör Amáliához: mint bententes, avagy mint besurranó tolvaj, vagy betörő? Erre a kérdésre csak ő maga nyújthat felvilágosítást. Fröhlich János.

Utcanyitás

— akadályokkal.

Áradváros vezetősége nem tudott megegyezni az uccavonalba eső telkek tulajdonosaival.

(Saját tudósítónktól.) Árad város építészeti bizottsága a városi tanács jóváhagyásával már hónapokkal ezelőtt elhatározta hogy meghosszabbítja a Dobó-uccát egyenes vonalban, egészen a Munkácsy-uccáig. Az új utcanyitással a városnak az a szándéka, hogy erre az utvonala tegye át a teherkocsi-irgalmat lebonyolítását. A megnyitandó új uccavonalba eső területek tulajdonosai vaj tehát megegyezést kerestek a város vezetősége, hogy az utcanyitás akadálytalanul megtörténjék. A megegyezés a telektulajdonosokkal jórésben sikerült is, csupán a Kotzander és Cukor fa-termelő-cégek nem mutattak hajlandóságot arra, hogy a tulajdonukat képező területeket a városnak átengedjék. A Cukor-cég tulajdonosa még mindennemű tárgyalás elől is elzárkózott. A Kotzander-cég pedig csak abban az esetben volt hajlandó telkét átengedni, ha a város más helyen még felelő nagyságu telket bocsát rendelkezésére. Az új ucca nyitását a jövő hét szerdájára tervezte az építészeti bizottság, de a két fa-termelő céggel a mai napig folytatott tárgyalások is teljesen eredménytelenül végződtek s így az a helyzet, hogy ha a város nem is ejti el az új utcanyitási tervét, de fejtelenül kénytelen bizonyítani ideig elhalasztani. A város vezetősége legutóbbi ülésén foglalkozott az utcanyitás elé me-

riült akadályokkal és úgy határozott, hogy végső esetben megindítja a kérdéses telkekre a kisa-játítási eljárást.

HOGYALLA KÖZLÖNY?

1925 március 21-én 109 lejért adták:

- Nálunk:**
- 2.44 svájci frankot.
 - 9.10 francia frankot.
 - 33800 belföldi magyar koronát.
 - 33600 osztrák koronát.
 - Zürichben 2.50 frankot
 - Parisban 9.45 frankot
 - Budapestben 34,500 koronát
 - Newyorkban 48 centet

Vérengző feleség.

Kilencvenkilenc részre darabolta kék-
sós urát a szankmorizgált „Ledererné.”

(Budapest, március 21.) A Kecskemét mellett levő Szank-Móricgáton, — mint a Közölny jelentette. — borzalmas gyilkosságot fedeztek fel. A vizsgálat legújabb adatai szerint megállapítható, hogy a meggyilkolt Tóth Mihály gazdálkodó nem volt részeges ember. Az asszony hazudott, amikor azt állította, hogy részegsége miatt támadt rá és puskával lötte agyon. Tóth Mihályné ma megtört és bevallotta, hogy a félre-kentység vitte rá a gyilkosságra. A férje más asszonynak udvarolt és ezért vele nagyon ridegen bánt. A gyilkosság napján is igen keményen bánt vele az ura és amikor késsel támadt rá, akkor balját kapott fel, amellyel a férjét fejbévágta. Tóth Mihályt az ütés megölte. Az asszony, egész nap a lakásban rejtgette a hullát. Éjszaka a tanyától száz lépésnyire gödört ásott, hogy elföldelhesse a holttestet. A nehéz testet azonban nem bírta elcipelni és ekkor támadt az a gondolata, hogy feldarabolja. A nagykést megélesítette és a holttest két lábát töben körülvágta, a csontot pedig baljával eltördelte. Egész éjszaka dolgozott Tóth Mihályné a borzalmas műtétben. Hajnalában a hullarészeket taligán a gödörhöz szállította és elföldelte. Az asszony által megjelölt helyen meg is találták a teljesen feloszlott hullarészeket, csak csontok hevertek már ott, teljesen leszáradt, földdel összekeveredett állapotban. Összesen 99 darabban találták meg a csontvázat. Tóth Mihályné a gyilkosságot követő harmadik napon jelentette a hatóságnak férje eltűnését. Az esetet gyanusnak találták, de a nyomozás nem vezetett eredményre. Most azután megállapították, hogy annak idején elég sok nyom szolgáltatott volna irányítást a nyomozásnak. Amíg az asszony az esetet jelentette, az elhagyott házában a szomszédok kisgyermek a padláson játszadozás közben vérfoltos féruinget talált. Az is feltűnt akkoriban a szomszédoknak, hogy Tóth Mihály kalapja és hosszuszaru tájképpája megvolt, pedig ezek nélkül soha nem mozdult ki a házból. A borzalmas bünténynek Tóth Mihály 1921-ben fogságból uazatért öccsre vezetett nyomára, aki azóta folyton kartatta a bátyja elűnésének körülményeit.

Fabrica de Pălării „Munia“ vállalat leg-olcsóbban: **női- és férfi kalapok** festését és formázását Arad, Str. Metianu 14. (volt Forray-ucca 3. szám) legújabb bécsi modellek után. :: Masamódoknak 30% engedmény.

Házak, vendéglők, üzletek, lakások és szőlők olcsón vehetők: **Győrffy „Mures“** irodájában, A R A D, Str. Unirei (Fábián Gabor-ucca). 15154

MALOMVEVŐK FIGYELMÉBE!
Vasutállomás tözsomszédságában GÖZ-MALOM, a községben egyedül álló, konkurencia nélküli, a legjobb buzatermő vidéken. Kímutható nagy forgalommal, hozzátartozó lakóházzal, gazdasági épületekkel 850.000 leiert eladó. Kizárólagos megbízott **Háasz-irodája**. Arad, Str. Románulul No. 5. (Zrínyi-u.) 16544

Fiatalabb intelligens leány, ki a magyar vagy német nyelvet bírja és a román valamint francia nyelvet tökéletesen tanítja 19 éves leány mellé vidékre mint

TÁRSALKODÓ

keresetik. Ajánlatok rövid életrezzel „Családtag” jellegre Rudolf Mosse hirdetési irodába. Timisovara, I. Merzy 2. kértpek. 518

Cipő ujdonságok

tavaszi szezonra nagy választékban érkeztek

APPONYI TESTVÉREKHEZ

Arad, Bulv. Regele Ferdinand 7.

Szőlő és földvevők figyelmébe!

Györökön 4 katasztrális hold, nagy kolnával, 3 szobás berendezett lakással, 150 hl. hordóval és teljes felszereléssel. Kovaszinon 5 1/2 hold teljes felszereléssel első osztályu 4 hold teljes felszereléssel, 5 kis hold első osztályu föld közvetlen Arad közelében minden árért eladók. Megbízott: Maier, Arad, Str. Nicu Filipescu 13. (Flórian-u.) 1658

Alkalmi vételek!

13 lakásból álló bérház a város szívében, eszlingeni rotos ablakokkal 450.000 lei. — 14 lakásos bérház 480.000 lei. — Főutvonalon sarok bérház 7 üzlettel és több lakással 2 üzlet és 3 szobás lakás elfoglalható egymillió ötszáz ezer lei. — 4 szobás magánház parketázva, fürdőszoba, 6 óra istálló 500.000 leiert átvehető. — 3 szobás fürdőszobás magánház teljesen elfoglalható 390.000 lei. — Több kisebb és nagyobb magán- és bérházak elfoglalható lakással eladók. Megbízott Maier, Arad, Str. Nicu Filipescu 13. (Flórian-u.) 1659

Kiadó nagy üzlethelyiség

Aradon, a Bulv. Regele Ferdinandon, szép lakással és raktarral együtt május 1-re, lelépési díj nélkül.

Cím az Aradi Közlöny kiadójában

OLCSÓ HÁZELADÁSOK!

• Ujonnan épült gyönyörű magánház 3 szobás lakással, parkírozott udvarral 330.000 leiert. — Belvárosban adómentes 3 szobás, fürdőszobás elfoglalható lakásos magánház 400.000 leiert. — Piac tér közelében 5 lakásos bérház elfoglalható lakással 180.000 leiert. — Fő tér közelében emeletes ház, parkettás, 4 szobás, fürdőszobás lakással 1 millió leiert. — Tizenhatszobás lakásos bérház, 5 üzlethelyiséggel, nagy bérjövdelemmel 1 millió 600.000 leiert. — Gyönyörű magánház, 4 szobás lakással, nagy kerttel. — Kilenc lakásos bérház, parkettás lakásokkal 850.000 leiert. — Belvárosban gyönyörű magánház 6 szobás elfoglalható lakással és kerttel 650.000 leiert. — Magas földszintes ház 3 szobás, fürdőszobás elfoglalható lakással nagy telekkel 330.000 leiert. — Kisebb házak 100—200.000 leig eladók. Értekezni Háasz-irodájaiban. Arad, Str. Románulul No. 5. (Zrínyi-u.) 16545

Férfi, női divatszövetek

óriási választékban versenyen felüli árakban

Ioşif Glésinger si fiul eégnél

Arad, Str. Metianu (Forray-ucca).

Közvetlen behozatal

1226

ALKALMI ELADÁS. Piac tértől 3 percnyire 1 szobás, konyhás és mellékhelyiségekkel álló csinos külsejű magánház, villanyvilágítással 115.000 leiert eladó. Lakás azonnal átvehető. Bővebbet „Fotó” villanyfényképészetben. Arad, Strada Eminescu (Deák Ferenc-ucca) 13. 1638

Kérjen festék szállítójától **O. Fritze-féle** előrendű lacket és lak festéket.

Belvárosi háztelek

16 méter uccal fronttal eladó. Bővebbet „Fotó” villanyfényképészetben. Arad, Str. Eminescu 13. (Deák Ferenc-ucca.)

Az **ASTRA-gyár** teljesen felszerelt étkezdéje számára

kantinost keres,

aki 100—120 személyt ebéddel ellátni képes. :: Irásbeli ajánlatok az „ASTRA-gyár aradi igazgató-” :: ságának küldendők be. ::

Olesón, óriási nagy választékban legújabb tavaszi, **J. Schutznál**, Arad, Str. Eminescu (Deák Ferenc-ucca) 28. sz. 15148

Ruhahimzést (Tambor) és gépazsurozást

Löv & Bakács kézimunka üzlet

modern gépeken a leg-szebben készít eredeti és divatlap utáni mintákkal

ARAD, Str. BRATIANU (Weitzer János-u.) No. 11.

Olcsó bér- és magánházak,

üzletházak, földök, szőlők, malmok eladásra állandóan előjegyzve:

Háasz évek óta fenálló irodájában, Aradon, Str. Románulul 5. (Zrínyi-u.) 16544

Hajfonatok. hajkreppek, hajrészek, parókák legolcsóbban:

FISCHER-nél Arad, 6770 Modern hajmunka vállalkozás Str. Mărăşesti 24.

Manicür Salon Eleonora

Arad, Str. Eminescu 3. szám (Deák Ferenc-u.), más vállalkozás miatt

átadó.

Bővebbet ugyanott 1669

Nagy üzlethelyiség

lakással, Arad, Bul. Regele Ferdinand (Boros Béni-tér) legforgalmasabb részén

kiadó.

Bővebbet az Aradi Közlöny kiadójában

3 szobás modern lakást a város központjában megbízónk részére keresünk, ár mellékes.

Bul. Reg. Ferdinand (Boros Béni-téri) terület társat keres.

4 szobás elfoglalható magánház, 300.000 leiert eladó.

Ingyen kiadjuk burírozott szoláját, esekőly díjazásért szobát szerzünk.

Közvetítő Iroda, Arad, Strada Bratianu 21. (Weitzer-ucca) belárat a Str. Consistoriului (Batthyány-ucca) kapun 1001

Eladó malomgépek

60 HP. Diesel motor, 2 drb. dupla hengerek, 2 drb. dara és dertetisztító, 1 drb. detacheur,

mind üzemképes állapotban megtekinthető: 10208

Erdős-malom, Engelsbrunn.

Magas árban

veszek új és használt zongorákat és pianókat, szőnyeget és régiségeket. — Ajánlásnál kérem a zongora gyártmányát, árát, méretét és szerkezetét megírni

Hívásra személyesen leutazom.

Sternberg I.

műkereskedés és zongora raktár. Oradea-Mare, Piaţa Unirei 2. Telefon 1345. Sirocco No. 175. 5279

Francia és angol kosztümök, ruhák

és kabátok a legizlésebb kivitelben szolid árban készülnek:

Varga női divat termékek, Arad, Strada Eminescu 10.

APRÓ HIRDETÉSEK.

Tudnivaló az apróhirdetésekről: Az apróhirdetések díját szavak szerint számítjuk. — Minden szó hirdetésért hétköznap 2 lej, vasárnap 3 lej. — Vastagabb betűvel 5 lej, illetve 6 lej. — A vastagabb betűvel írtakat aláhúzással kell jelezni. — Hirdetéseket d. u. 6 óráig vesszük fel. — Az apróhirdetéseket előre kell fizetni. — A legkisebb hirdetés ára 10 szög hétköznap 25 lej, vasárnap 30 lej. A kiadóhivatal fenntartja magának a jogot, hogy az olyan apróhirdetés szövegét, amelyik tartalmánál fogva eredeti alakjában nem közölhető, azt minden egyes esetben megváltoztassa, illetve helyesbítse.

Házasság.

FIATAL barna leány házasság céljából kövelezné komoly izr. uriemberrel. Leveleket az Aradi Közlöny kiadójába „Út a boldogság felé” jellegre kér. 1623

Alkalmazás.

IPASÁGI INAS keresetűk. Személyes jelentkezés Mocrea (Apatelen) kastély. Utiköltség megtérítetik. 1467

GYÓGYÁRU cikkekhez értő utazót keresünk azonnaira. Kigyó nagydroguerria Arad. 10206

FELVETŐMESTERT (scherer) keres kötéstartó azonnali belépésre. Ajánlatokat László & Bergner Cluj címre kérünk. 1587

MŰSZERÉSZ segédet (nem villany-szerelési munkára) állandó alkalmazásra keresek. Gáspár. Arad, Str. Horia 2. 1607

NAGYOBB FIZETŐLEÁNY női divat-szalóban azonnali felvétetik. Cim az Aradi Közlöny kiadójában. 1631

KIFUTÓFIUT, ügyes biciklistát azonnaira felvesz Löbl hírlapiroda Arad. 1629

JÓLFOZÓ szakácsnő kerestetik. Weiszberger, Arad, Str. Moise Nicoara (Petőfi-u.) 12. sz. 1624

FIATAL cukrászsegédet keresek. Cim az Aradi Közlöny kiadójában. 1615

DEUTSCHE ERZIEHERIN gesucht zu 10 Jährigen Mädchen tagsüber eventual für Nachmittag. Adresse in der Administration Aradi Közlöny. 1618

TISZTA és rendes, jól főző mindenfelé felvétetik április 1-ére. Arad, Bulevardul Carol 75. földszint Gellert. 1646

MOLNÁR, szakképzett és szorgalmas, azonnali felvétetik Braun malomban Micelaca. 10208

FIATAL kovácssegéd állást keres. eset leg fűtőnek is elmegy. Cim az Aradi Közlöny kiadójában. 1653

NEGYVEN éven felüli szárazdajka valamint szobainas vagy szobalány kerestetik aki románul vagy németül beszél. Cim az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 1656

ONÁLLÓ, stancnikészítésben jártas elsőrangú szerszámlakatosokat, továbbá vas és fémszerszámokat felvesz az Unio waggonyár, Satumare. 1674

17 EVES nőt leány nagyobb gyermekhez ajánlkozik nevelőnek. Beszél perfekt román-német és magyar nyelvet. Varrásról ért. Cim „Fortuna” (Wallinger) irodában. Arad, Str. Consistorului 31. 10007

HÁZMESTERI állást keres gyermektelen házaspár. Délelőtti takarítást és szobakéfélt is vállalja. Cim „Fortuna” iroda. Arad, Str. Consistorului 31. 10007

ÉRETSÉGIZETT, vagy legalább 6 középiskolát végzett fiatalembert keresünk gyakornoknak. Németül beszélők előnyben. Cim az Aradi Közlöny kiadójában. 1668

DEUTSCHES FRAULEIN sucht Stelle zu einem Kinde. Adresse in der Administration des Aradi Közlöny. 1655

ÜGYES leányokat varrodamba alkalmaznak. Kiss Eszter. Arad, Str. Consistorului (Batthyány-u.) 40. 10007

Lakás.

KETTŐSZOBÁS lakások butorral vagy anélkül átadók és butorozott szobák kiadók. Boross ügynökségnél. Arad, Str. Consistorului 9. (vált Batthyány-u.) 1645

KERESÉK egy-szobás lakást, állomás környékén, lelépés ellenében május 1-re. Cim az Aradi Közlöny kiadójában. 1654

KERESÉK egy üres szobát. Cimeket az Aradi Közlöny kiadójába kérek. 1666

Vétel és eladás.

NAGYOBB BRILLIANS ÉKSZERT venni magánosoktól. Lehet nagyköves buton, gyűrű, vagy nyakék. Alánlat „Brillians” címen az Aradi Közlöny kiadójába küldendő. 100

HASZNÁLT könyveket előnyös áron vesz Sándor hírlapiroda Arad. 10197

500 MODELLES divatlapalbumot 85 leíért küldünk. Sándor hírlapiroda Arad. 7534

FIGYELEM!

Club bögarniura, gobelin kézimunka fotelok, faragott interziás szalon asztal, összekötő perzsa szőnyegek, ebédő szmirna szőnyeg, antik török sehálak, különböző szalonok, ebédő, hálóberendezések teás servisek, könyvszekrények, íróasztalok részgy, interziás barok stílusú ág és éjjeli szekrény, mahagoni butordarabok, klubdivány, dísztárgyak, gobelin kepek, festmények, fülbevalók, antik üttő zsebóra, ezüst leveles kanalak, plüsch asztalterítő stb. jutányosan eladó. Arad, Str. Consistorului 12. (Batthyány-u.) I. em. jobb. 1000

FÜSZERÜZLET berendezés eladó. Arad Str. Episcopul G. Ciorogariu 11. 1635

TELJES kovácszszerzám, nagyon jó karban és mindenféle hozzávaló fűzőgép eladó. Arad, Str. Brezoianu 23. 1626

BUTOR eladó. Megtekinthető 3-5 között. Arad, Str. Porumbaru (Knézits Károly-u.) 9. 1628

JÓKARBAN levő üzemenképes Bergmann féle teherautó eladó. Cim Rudolf Mosse (Sándor hírlapirodában) Arad. 10208

BÖSENDORFER rövid zongora eladó. Hunyadi, Arad, Str. Mărăsești 42. 1614

EGY jókARBAN levő stráfkocsi olcsón eladó. Arad, Str. Oituz 15. 1622

EGY nagy perzsa szőnyeg és egy asztalterítő eladó. Cim az Aradi Közlöny kiadójában. 1639

BECS, párisi kálapmodelljeimmet megtekintem Margareta. 1638

EGY háromajtós szekrény eladó. Posch divatruház. Arad, Str. Eminescu. 1637

VESZÉK könyvtárakat, hangjegyeket helyeggyűjteményeket, festményeket és hegedűket a legmagasabb áron. Kerpel László könyvkereskedése. 100.000 kötetes kölcsönkönyvtár Arad. Telefon 385. 881

EBÉDLŐCSILLAR olcsón eladó. Megtekinthető szivességből Schwartz műszerésznél. Arad, Str. Brancovici (László Vilmos-u.) 15150

MINDENMÉ ezüst tárgyakat, szőnyeget, antik órákat és antik tárgyakat, egész szoba berendezéseket, egyes butordarabokat, dísztárgyakat, mindenféle férfi ruhát stb. bizományba veszek, azok gyors lebonyolításáról gondoskodom. Kezelési költség nincs. Arad, Str. Consistorului 12. (Batthyány-u.) I. em. jobb. 1000

HENGERCSOMAGOLO papir vastag, vékony kapható Knieszer könyvkereskedőnél, Arad, Str. Vladimirescu (Dobó-u.) 6581

SOHASEM fog más szappannal mosdani aki egyszer Földes-Héhs Borax szappannal mosdot, Nagyszerűen habzó, jó illatu pompás készítmény. 1190

IGEN ALKALMAS textil és rőfösítlet berendezés egy 3.40 méteres pult keményfalappal, 6 fiókkal, egy 2.75 cmtr. asztal szintén keményfalappal, 1 stélege 5.60 hosszú, 400 magas 42 cm., mely 3 részben van eladó. Arad Str. Baritiu 22. és Str. Metianu sarok. Üveg és porcellán üzletben az egész raktáron levő árukészlet enblok is eladó. 1532

ARAD, Str. Ioan Calvin 38. szám alatt egy új és egy használt fiaker eladó. 10207

HINTÓ, fekete bőrfedeles, olajos tengelyvel, keveset használt eladó. Bővebbet Kempfi, Buteni, Jud. Arad. 15151

TENYÉSZKANOK kiváló legelsőrendű fajmangolica köztényésztésre Hámory gazdaságnál, Arad, Str. Eminescu (Deák Ferenc-u.) 5. 1617

EGY komplett fürdőszoba berendezést megvételre keresek. Arad, Str. Mocioni 19. 10208

TAKARMÁNYRÉPA eladó. Fratii Boadea. Arad Str. Dorobantilor 48-50. (Urbán Iván-u.) 1671

VILÁGOS hálószoba, egyrés villanylámpák, fehér leányszoba olcsón eladó. Arad, Str. Mocioni (Orczy-u.) 14. sz. I. emelet. 1663

Ingatlan.

KERESÜNK megvételre a város bármely részében bér- és magánházakat 100.000 leitől feljebb. Csak eladókkal tárgyalunk. Cimeket feltétellel és ármegjelöléssel az Aradi Közlöny kiadóhivatalába kérünk. 1538

ELADÓ ház Gájban 4 szoba, 2 konyha és kamara, fűskamara dísznóval 90 ezer leíért. Str. General Doda 25. (vált Oláh-u.) 1616

ELADÓ ház. Arad, Str. Lahovary (Trombita-u.) 27. All két kétszobás lakásból, műhely, istálló és hozzátartozó nagy udvarból. 1625

A VÁROS KÖZPONTJÁBAN ház 5 nagy szobás lakással ügyvédnek, orvosnak vagy banknak kiválóan alkalmas, eladó. Megbizott Haász-irodája, Arad, Str. Románului No. 5. (Zrinvi-u.) 16545

ARAD Str. Abatorului (Vágóhid-u.) 50. számú ház elfoglalható lakással eladó. 1650

SAROKHÁZ, vendéglőnek és üzletnek nagy telekkel, elfoglalható lakással vasút mellett eladó. Arad, Str. Vasille Paguba 46. 1654

MAGÁNHAZ elfoglalható kétszobás lakással, nagy műhellyel eladó. Bővebbet dr. Nagy Sándornál, Arad. 1654

ÜZLETHÁZ, mellékkeliségekkel, micelacai villanyos megállónál olcsón eladó. Felvilágosítást micelacai postamesternél. 1651

Üzletel

ÜZLETHELYISÉGEK a város legforgalmasabb utcájában május 1-re lelépés nélkül kiadók. Bővebbet Ortutav palota házigondnokánál Arad. 1619

FÜSZERÜZLET azonnali elfoglalható lakással eladó. Arad, Str. C. Popescu, No. 13. (v. Edelspacher-u.) 1632

VENDÉGLŐI helyiség berendezéssel, egészben vagy részben eladó. Értekezhetni Süttő Istvánnál, Arad, Str. Brațianu 7. 10206

UJARADON egy fűszerüzlet házzal, lakással eladó a legforgalmasabb helyen. Cim az Aradi Közlöny kiadójában. 1660

Öltetés.

ANGOL órákat vennék, a nyelvet szépen és tökéletesen beszélő egyéntől. Cimeket az Aradi Közlöny kiadóhivatalába kérek. 300

HEGEDÜ és cselloórát adok kezdők és haladóknak. Arad, Bulev. Regele Ferdinand 47. (Boros Béni) földszint. 1641

Ellátás.

ELSŐRENDÜ polgári koszt kapható olcsó áron. Calea Bihorului (Nagyváradi-ut) 2-4b. első emelet, 30. a viaduktal szemben, Schwartz-ház. 201

Különféle.

FATELEP, Arad, Str. Oituz 47. (Illés és Kasza-u. sarkán) házhoz szállítja a tüzfűt. Megbízható helybéli eladási ügynök fenti fatelep részére felvétetik. 1647

KÉRELEM A NEMESSZIVÓ EMBEREKHEZ. Negyven hónap óta súlyos beteg, fekvő családapa. ezton kéri a jószívű embereket, hogy bármilynemű csekély adománnyal segítsenek szerencsétlen helyzetén. Pántyu József, Arad, Str. Mărăsești 35. 300

Fogászat!

Foghuzás: (injektiós érzéstelenítéssel) 40 lej.
Fém koronák, fogak (Randolf, Victoria, Kosmos anyag) drb. 80-100 lej.
Fehér fogak kautschakra 1521 drb. 40-50 lej.
Arany koronák, fogak (garantált aranyból) drb. 300-350 lej.
FRIDA D'MOUDJALLED.
Világ. fogász, Arad, B. Reg. Ford. 14. Jászai (Fog-ut)

Villanyégők,

szerelési anyag- és csillárok olcsón szereshetők be: **Scheibel Vilmos** vizvezeték vállalkozónál, 1604 Arad, Str. Eminescu 14.

Tiberiu SOLTÉSZ Tibor, Arad, Str. Matei Corvin No. 1. ☛ Cárna és fonalárak importja.